

UNDERSØKELSE

ANSKAFFELSER I INVESTERINGSPROSJEKTER

EIDSVOLL KOMMUNE

OKTOBER 2023

INNHold

SAMMENDRAG	I
Anbefalinger	ii
Kommunedirektørens uttalelse til rapporten	ii
1 Innledning	1
1.1 Bakgrunn	1
1.1.1 Varsel om mulige brudd på bestemmelser i rammeavtaler	1
1.1.2 Undersøkelse av anskaffelser i investeringsprosjekter	1
1.2 Eiendomsforvaltningen	2
1.3 Avgrensing av undersøkelsen	3
1.4 Rapportens oppbygning	3
2 Metode og gjennomføring	4
2.1 Datainnsamling og datagrunnlag	4
2.1.1 Dokumentanalyse	4
2.1.2 Regnskapsanalyse	4
2.1.3 Gjennomgang av fakturaer	4
2.1.4 Intervjuer og svar på e-post	5
2.2 Utvalg av anskaffelser	5
2.2.1 Prosjektadministrative tjenester	5
2.2.2 Byggentreprenør	5
2.2.3 Andre anskaffelser	6
2.3 Dataenes pålitelighet og gyldighet	6
3 Relevante rettsregler	7
3.1 Internkontroll i investeringsprosjekter	7
3.2 Offentlige anskaffelser	7
3.2.1 Grunnleggende prinsipper	8
3.3 Kommunes reglement for innkjøp	8
3.3.1 Gjennomføring av anskaffelser	8
3.3.2 Inhabilitet	9
3.3.3 Dokumentasjon og arkivering	10
3.4 Reglement for kontroll med økonomisk oppfølging av kontrakter	10
4 Anskaffelser i investeringsprosjekter	12

4.1	Rutiner og praksis for anskaffelser i investeringsprosjekter	12
4.1.1	Rutiner for anskaffelser i investeringsprosjekter	12
4.1.2	Fullmakter	12
4.1.3	Dokumentasjon og arkivering	12
4.2	Anskaffelser av prosjektadministrative tjenester på rammeavtale	13
4.2.1	Rammeavtaler for prosjektadministrasjon	13
4.2.2	Avrop på rammeavtale prosjektadministrativ bistand	14
4.2.3	Utvalgte anskaffelser som er gjennomgått	15
4.2.4	Anskaffelser fra L. nr. 2 og 4	18
4.2.5	Anskaffelser tildelt L.nr.1	20
4.3	Anskaffelse av byggherreombud lyst ut som konkurranse	23
4.4	Anskaffelser av tjenester innen byggentreprenør	23
4.4.1	Rammeavtaler for tømrertjenester	23
4.4.2	Anskaffelser tildelt etter egen konkurranse	24
4.4.3	Anskaffelser etter avrop på rammeavtale for tømrertjenester	25
4.4.4	Anskaffelser uten dokumentasjon	26
4.5	Andre anskaffelser	27
4.5.1	Systemer for prosjektgjennomføring og prosjektøkonomistyring	27
4.6	Revisjonens vurderinger	29
4.6.1	Internkontroll	29
4.6.2	Anskaffelser av prosjektadministrative tjenester	30
4.6.3	Anskaffelser av entreprenørtjenester og systemer	31
5	Brensmork	33
5.1	Brensmork rehabilitering andre etasje	33
5.2	Ombygging tredje etasje Brensmork	36
5.2.1	Kjøp av LED-TV/monitorer	37
5.3	Andre forhold	39
5.3.1	Garantier	39
5.3.2	VIBA Utvidelse fra tre til fire parallell	39
5.4	Revisjonens vurderinger	39
6	Revisjonens konklusjon og anbefalinger	42
7	Litteratur og kildeliste	43
8	Vedlegg	45
8.1	Resultat av fakturakontroll	45

8.2 Kommunedirektørens hørings svar 61

Figur 1: Organisasjonskart for eiendomsforvaltningen	2
Figur 2: Anskaffelser fra rammeavtaleleverandører 2018-2022.....	14
Tabell 1: Utvalgte anskaffelser av prosjektadministrativ bistand.....	16
Tabell 2: Anskaffelser tildelt L. nr. 2 og L. nr. 4	18
Tabell 3: Anskaffelser tildelt L. nr. 1	21
Tabell 4: Anskaffelser etter avrop på rammeavtale	25
Tabell 5: Anskaffelser uten dokumentasjon.....	27
Tabell 6: Anskaffelsens verdi i henhold til pristilbud	28
Tabell 7: Oppdrag knyttet til rehabilitering av andre etasje Brensmork.....	34
Tabell 8: Arbeid i kjeller fakturert kommunen	34
Tabell 9: Oppdrag knyttet til ombygging av tredje etasje Brensmork.....	36
Tabell 10: Anskaffelser av TV-er	38

SAMMENDRAG

Formålet med undersøkelsen har vært å undersøke kommunens rutiner og praksis for anskaffelser i investeringsprosjekt.

Hovedfunn

1. Kommunen har brutt anskaffelsesregelverket i flere anskaffelser.
2. Kommunens dokumentasjon og arkivering av prosjektdokumentasjon er svært mangelfull og ikke ensartet.
3. Kommunen mangler kontrollmekanismer og fullmaktstruktur for anskaffelser i investeringsprosjekter.
4. Undersøkelsen viser en rekke feil og uklarheter knyttet til økonomisk oppføring av to investeringsprosjekter.

Revisjonen har undersøkt 18 anskaffelser knyttet til prosjektadministrativ bistand, 3 anskaffelser utlyst som egne konkurranser og 4 anskaffelser av entreprenørtjenester bygg. I tillegg har revisjonen undersøkt flere direkteanskaffelser.

Eidsvoll kommune har ikke en tilfredsstillende internkontroll som sikrer at anskaffelser i investeringsprosjekter gjennomføres i tråd med lov, forskrift, inngåtte rammeavtaler og kommunens eget reglement. Materialet som er gjennomgått viser mange feil ved avrop på rammeavtaler, og en rekke ulovlige direkteanskaffelser. Kommunen har med få unntak brutt dokumentasjonskravet i anskaffelsesregelverket.

Revisjonen har også undersøkt fakturaer fra en leverandør i to investeringsprosjekter. Fakturakontrollen viser en rekke feil, mangler og uklarheter ved den økonomiske oppfølgingen i disse investeringsprosjektene.

Undersøkelsen viser at kommunen mangler kontrollmekanismer og fullmaktstruktur knyttet til investeringsprosjekter. Dette utgjør en stor risiko for anskaffelser og økonomisk oppfølging av investeringsprosjekter.

Anbefalinger

På bakgrunn av den gjennomførte undersøkelsen blir revisjonens anbefalinger:

Kommunedirektøren bør:

1. etablere og ta i bruk internkontroll som sikrer at kommunen følger anskaffelsesregelverket og ivaretar en tilfredsstillende økonomisk oppfølging, herunder fakturakontroll, av investeringsprosjekter.
2. etablere kontrollmekanismer som sikrer reell kontroll med investeringsprosjekter, og at kommunen følger egne etablerte prosedyrer, herunder kommunens økonomireglement.
3. etablere en fullmaktstruktur for investeringsprosjekter som tydelig beskriver hvilke fullmakter som ligger til ulike roller.
4. sørge for at alle arkivverdige dokumenter arkiveres i kommunens saks- arkivsystem.
5. sørge for ensartet lagring av prosjektdokumentasjon som ikke er arkivverdig.

Jessheim, 2.10.2023

Nina Neset
revisjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kommunedirektørens uttalelse til rapporten

Et utkast til rapport ble forelagt kommunedirektøren til uttalelse. Høringssvar er mottatt 2.10.2023, og er i sin helhet vedlagt rapporten. Revisjonen har i e-post mottatt tilbakemeldinger fra kommunen på faktagrunnlaget i rapporten. Det er gjort endringer i samsvar med tilbakemeldingene.

I svarbrevet kommer det blant annet frem at undersøkelsen vil bidra til viktig læring i forbedringsarbeidet, og at kommunedirektøren vil følge opp med tiltak i tråd med revisjonens forslag og anbefalinger.

1 INNLEDNING

1.1 Bakgrunn

Kontrollutvalget i Eidsvoll kommune vedtok i møte 27.2.2023, sak 5/23, en prosjektplan for en utvidet undersøkelse om styring og kontroll med investeringer i Eidsvoll kommune.

Bakgrunnen for undersøkelsen er at revisjonens undersøkelser knyttet til en varslings sak har pekt på utfordringer ved eiendomsforvaltningen. Utfordringene er oppsummert for kontrollutvalget, og dreier seg om mulige brudd på anskaffelsesregelverket. I tillegg viste undersøkelsene utfordringer knyttet til gjennomføring av investeringsprosjekter, herunder dokumentasjon og rapportering. Det kom også frem at det har vært utfordringer knyttet til kommunikasjon med leverandører. Kontrollutvalget ble orientert om saken i møte 24.10.22.

1.1.1 Varsel om mulige brudd på bestemmelser i rammeavtaler

Våren 2022 mottok Eidsvoll kommune et skriftlig varsel. I varselet, og i samtaler med enkelte personer i etterkant av varselet, kommer det frem påstander om mulige brudd på bestemmelsene i to rammeavtaler for prosjektadministrative tjenester. Påstandene går i all hovedsak ut på at eiendomsforvaltningen urettmessig har tildelt oppdrag om prosjektadministrativ bistand direkte til leverandøren som er rangert som nummer to på en av rammeavtalene. Det er også påstander om at leverandør nummer to skal ha fått oppdragene, uten at eiendomsforvaltningen først har spurt leverandøren som er rangert som nummer én, eller gjennomført en minikonkurranse¹. Enkelte har også trukket frem at tidligere praksis i kommunen var at leverandøren som var rangert som nummer én fikk tilnærmet alle oppdragene knyttet til prosjektadministrativ bistand.

Det har også kommet påstander om urettmessige og/eller uheldige bindinger mellom enkelte sentralt plasserte personer i eiendomsforvaltningen, og mellom sentralt plasserte personer i eiendomsforvaltningen og noen av leverandørene.

Varselet tar også opp en endring av Vilberg barneskole (VIBA) fra tre til fire parallell. Ifølge varsler inngikk ledelsen ved eiendomsavdelingen en avtale knyttet til denne endringen som var langt dårligere enn det byggeleder og prosjektleder mente var riktig. Varsler påpeker videre at ledelsen ved eiendomsavdelingen gjennomførte et møte med entreprenør, uten at prosjektleder og byggeleder fikk delta.

1.1.2 Undersøkelse av anskaffelser i investeringsprosjekter

Undersøkelsen består av flere deler. Den første delen tar utgangspunkt i påstandene i varselet, og undersøker hvordan kommunen har gjennomført enkelte anskaffelser av prosjektadministrativ bistand

¹ En minikonkurranse er en forenklet konkurranse mellom alle leverandørene på en rammeavtale, i samsvar med nærmere angitte prosedyrer som sikrer forutberegnelighet, likebehandling og gjennomsiktighet (Direktoratet for økonomistyring 2023a).

i et utvalg investeringsprosjekter. Dette omfatter hvordan avrop er gjennomført, kontraktens beskrivelse av oppdraget, om det er anslått verdi for oppdraget og om det er gjennomført minikonkurranse eller ikke.

Den andre delen av undersøkelsen tar for seg hvordan kommunen har gjennomført et utvalg andre anskaffelser. Dette omfatter tømmer tjenester samt systemer for prosjektgjennomføring og prosjektøkonomistyring.

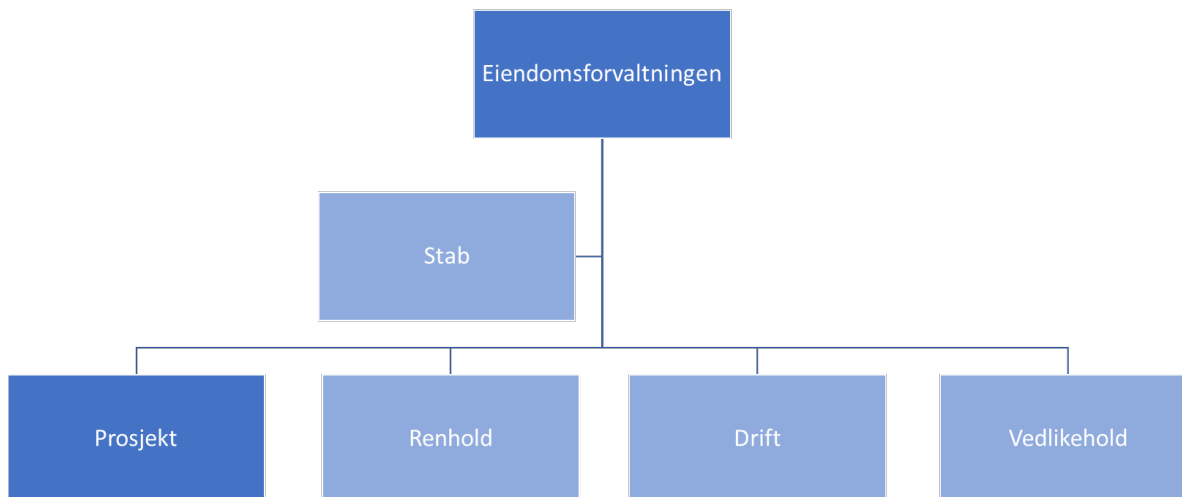
Undersøkelsen omfatter også oppfølgingen av kontrakt med entreprenør i noen utvalgte prosjekter. Denne delen av undersøkelsen er avgrenset til å gjelde økonomisk oppfølging.

Revisjonen har i tillegg undersøkt påstandene om urettmessige og/eller uheldige bindinger mellom enkelte personer. Undersøkelsen har bestått av en dokumentanalyse og samtaler med ansatte i prosjektavdelingen og andre med relevant informasjon. Det er flere sentrale dokumenter som mangler, slik at det er vanskelig å bekrefte eller avkrefte påstandene. Etter revisjonens vurdering er det ikke grunnlag for å undersøke disse påstandene ytterligere. Denne delen av undersøkelsen omtales ikke i rapporten.

1.2 Eiendomsforvaltningen

Eiendomsforvaltningen er en av elleve virksomheter som er underlagt kommunedirektøren i Eidsvoll kommune, og blir ledet av virksomhetsleder for eiendomsforvaltningen. Figuren under viser et organisasjonskart for eiendomsforvaltningen.

Figur 1: Organisasjonskart for eiendomsforvaltningen

Kilde: Eidsvoll kommune 2023a

Figuren viser at eiendomsforvaltningen består av fire avdelinger. Prosjektavdelingen blir ledet av avdelingsleder for prosjektavdelingen, og det er denne avdelingen som er sentral i denne undersøkelsen. Hvert av investeringsprosjektene i prosjektavdelingen blir ledet av en prosjektleder. Prosjektleder kan være ansatt i kommunen, eller innleid fra kommunes rammeavtale. De fleste prosjektene har også en byggeleder, en rolle som vanligvis blir anskaffet på kommunes rammeavtale.

1.3 Avgrensning av undersøkelsen

Utvalgene av anskaffelser og investeringsprosjekter bygger på en risikovurdering fra revisjonen, delvis med utgangspunkt i påstander som kommer frem i det skriftlige varselet og i samtaler. Anskaffelsene er i hovedsak gjennomført i perioden fra 2018 til 2022.

Undersøkelsen er avgrenset til å beskrive kommunens gjennomføring av de utvalgte anskaffelsene. Det er ikke grunnlag for å anta at disse anskaffelsene beskriver en generell praksis i kommunen.

1.4 Rapportens oppbygning

Kapittel 2 beskriver bruk av metode og gjennomføring. Kapittel 3 presenterer relevante rettsregler som ligger til grunn for undersøkelsen. Kapittel 4 beskriver kommunens rutiner og praksis for gjennomføring av anskaffelser i investeringsprosjekter, og kommunes praksis i utvalgte anskaffelser. Revisjonens vurdering av denne delen av undersøkelsen beskrives avslutningsvis. Kapittel 5 beskriver kommunens økonomiske oppfølging av kontrakt med en entreprenør i to investeringsprosjekter samt undersøkelsen av de to andre forholdene. Revisjonens vurdering av denne delen av undersøkelsen beskrives avslutningsvis. Kapittel 6 inneholder revisjonens konklusjon og anbefalinger. Vedlegg 1 presenterer revisjonens gjennomgang av fakturakontroll. Vedlegg 2 gjengir kommunens høringsvar i sin helhet.

2 METODE OG GJENNOMFØRING

Undersøkelsen er så langt det passer gjennomført i henhold til *RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon* som er fastsatt av styret i NKRF.² Standarden definerer hva som er god revisjonsskikk innen kommunal forvaltningsrevisjon.

2.1 Datainnsamling og datagrunnlag

Undersøkelsen bygger på dokumentanalyse, regnskapsanalyse, gjennomgang av fakturaer og intervjuer.

2.1.1 Dokumentanalyse

Skriftlig dokumentasjon utgjør en stor del av datagrunnlaget for undersøkelsen. Det skriftlige materialet omfatter både formelle dokumenter, for eksempel avtaler og kontrakter, og uformelle dokumenter, for eksempel utkast og kommunikasjon på e-post.

Revisjonen har benyttet både dokumenter som kommunen har oversendt revisjonen, og dokumenter som revisjonen har selv har hentet fra kommunens elektroniske mappestruktur som grunnlag for undersøkelsen.

Revisjonen har sendt flere dokumentbestillinger til kommunens kontaktperson. I et svarbrev fra kommunen datert 2.12.2022 kommer det frem at kommunen ikke kan fremskaffe alle dokumentene som revisjonen har bedt om (Eidsvoll kommune 2023b).

Våren 2023 fikk revisjonen tilgang til kommunens elektroniske mappestruktur. I tillegg til å hente ut dokumenter, har revisjonen brukt tilgangen til å undersøke hvordan prosjektavdelingen i praksis arkiverer dokumentene.

2.1.2 Regnskapsanalyse

Revisjonen har gjort uttrekk fra regnskapet for utvalgte anskaffelser i perioden fra 2018 til 2022. Utvalget omfatter anskaffelser fra flere leverandører. Regnskapsanalysen består blant annet av en gjennomgang av bilag knyttet til disse anskaffelsene.

2.1.3 Gjennomgang av fakturaer

Revisjonen har gått gjennom alle bilagene fra en entreprenør i to investeringsprosjekter i hele prosjektperioden.

² Standarden bygger på internasjonalt anerkjente standarder og prinsipper vedtatt av International Organization of Supremes Audit Institutions (INTOSAI) og The Institute of Internal Auditors (IIA).

2.1.4 Intervjuer og svar på e-post

Revisjonen har intervjuet elleve personer i forbindelse med varslingssaken og den utvidete undersøkelsen. Dette omfatter tidligere virksomhetsleder, tidligere innleid virksomhetsleder, regnskapssjef, tidligere leder ved prosjektavdelingen, fire prosjektledere fra Eidsvoll kommune, en representant fra ØRIK og to representanter fra en av kommunens leverandører.

To av personene er intervjuet to ganger.

Intervjuene ble gjennomført i perioden fra juli 2022 til april 2023. Revisjonen har gjennomført delvis strukturerte intervjuer. Det vil si at intervjuene har tatt utgangspunkt i intervjuguider, men med mulighet for å tilpasse spørsmålsformuleringene underveis i intervjuet. Etter våre vurderinger passet delvis strukturert intervjuform godt for denne undersøkelsen, ettersom den gir mulighet til å stille oppfølgingsspørsmål underveis.

Det er skrevet et intervjureferat fra hver samtale som har blitt lest opp for den intervjuede i løpet av intervjuet. Alle de intervjuede har godkjent intervjureferatene muntlig overfor revisjonen i slutten av samtalen. Der beskrivelsene i rapporten gjengir forklaringen til en enkeltperson, har vedkommende fått beskrivelsen til gjennomlesning før ferdigstilling av rapporten. Vedkommende har dermed fått mulighet til å rette opp eventuelle feil, og foreslå endringer.

Revisjonen har også stilt enkelte spørsmål på e-post. Svar på disse spørsmålene utgjør også en del av kildegrunlaget i denne undersøkelsen.

2.2 Utvalg av anskaffelser

2.2.1 Prosjektadministrative tjenester

Revisjonen har undersøkt kommunens dokumentasjon i forbindelse med 18 anskaffelser av prosjektadministrative tjenester i 10 investeringsprosjekter. Gjennomgangen omfatter i all hovedsak avrop tildelt to leverandører på rammeavtalen prosjektadministrative oppgaver fra 2013 og rammeavtalen prosjektadministrative tjenester fra 2017. Revisjonen har også gått gjennom en anskaffelse fra en tredje leverandør i ett investeringsprosjekt (Eidsvoll kommune 2013 og 2017).

De tre leverandørene er de leverandørene som er rangert som nummer 1, nummer 2 og nummer 4 i rammeavtale prosjektadministrative tjenester (2017-102). I denne rapporten blir leverandørene beskrevet som L.nr.1, L.nr.2 og L.nr.4.

Revisjonen har valgt anskaffelser knyttet til de to rammeavtalene for prosjektadministrative tjenester på grunn av påstander i det skriftlige varselet og enkelte samtaler, se kapittel 1.1.1. I tillegg er noen av de undersøkte anskaffelsene valgt ut tilfeldig av revisjonen.

2.2.2 Byggetreprenør

Revisjonen har undersøkt kommunens dokumentasjon i forbindelse med anskaffelser av entreprenørtjenester i åtte investeringsprosjekter.

Gjennomgangen omfatter anskaffelser tilknyttet rammeavtale Tømrertjenester 2019-111, anskaffelser som er lyst ut på Doffin og anskaffelser hvor kommunen har henvendt seg direkte til et utvalg av leverandører.

Felles for anskaffelsene er at det er leverdøren som er rangert som nummer 2 i rammeavtalen Tømrertjenester 2019-111 som har fått oppdragene. For å vurdere om leverandøren som er rangert som nummer 1 er urettmessig forbigått, blir også denne leverandøren omtalt. I rapporten blir leverandørene som er rangert som nummer 1 og nummer 2 beskrevet som L.A og L.B.

2.2.3 Andre anskaffelser

Gjennom samtaler har enkelte personer stilt spørsmål ved om enkelte andre anskaffelser er gjennomført i tråd med anskaffelsesregelverket. Undersøkelsen har også omfattet disse anskaffelsene.

2.3 Dataenes pålitelighet og gyldighet

Pålitelige data sikres ved å være nøyaktig under innsamling og analyse av data. Kravet til gyldighet innebærer at dataene skal være relevante for å besvare problemstillingene i undersøkelsen.

Revisjonen mener at dataene denne rapporten bygger på samlet sett er pålitelige og gyldige, og derfor gir et forsvarlig grunnlag for revisjonens vurderinger, konklusjoner og anbefalinger.

3 RELEVANTE RETTSREGLER

3.1 Internkontroll i investeringsprosjekter

Kommuneloven § 25-1 fastslår at kommunedirektøren har ansvar for at kommunen har på plass en internkontroll som er systematisk og tilpasset virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. En god internkontroll kan ifølge KS (2020) bidra til:

- kvalitet og effektivitet i tjenesteytingen
- helhetlig styring og riktig utvikling
- godt omdømme og legitimitet
- etterlevelse av lover og regler

En tilfredsstillende internkontroll kan legge til rette for at kommunen har god styring og kontroll, for eksempel når det gjelder anskaffelser i investeringsprosjekter og kontraktsoppfølging.

Internkontrollen kan bestå av ulike aktiviteter, blant annet risikovurderinger, kontrolltiltak og avvikshåndtering. Kommunedirektøren har også et ansvar for dokumentasjon, og at denne er tilgjengelig. Dokumentasjonen bør blant annet omfatte vurderinger og aktiviteter som utføres (KS 2020). Veilederen til KS presiserer følgende:

Dokumentasjonen bør også vise den formaliseringen som ligger til grunn for internkontrollen, blant annet at rutiner og retningslinjer finnes og at oppgave- og ansvarsforhold er avklart. Selv om det er viktig å snakke sammen og ha en dialog om utforming og ivaretagelse av internkontrollen, er det ikke tilstrekkelig med en muntlig kultur.

Ifølge kommuneloven § 25-1 bokstav b) skal kommunedirektøren blant annet ha på plass nødvendige rutiner og prosedyrer. Rutiner er beskrivelser av hvordan oppgavene utføres, mens prosedyrer er beskrivelser av hvordan man møter ulike situasjoner og hendelser. Tilstrekkelig og oppdatert dokumentasjon er videre en viktig forutsetning for læring og utvikling i virksomheten (KS 2020).

3.2 Offentlige anskaffelser

Regelverket om offentlige anskaffelser skal bidra til en effektiv bruk av samfunnets ressurser. Det skal også bidra til at det offentlige opptrer med integritet, slik at befolkningen har tillit til at offentlige anskaffelser skjer på en samfunnstjenlig måte (anskaffelsesloven § 1).³

³ Regelverket om offentlige anskaffelser består av lov om offentlige anskaffelser og flere forskrifter som for eksempel: forskrift om offentlige anskaffelser, forsyningsforskriften, konsesjonskontraktsforskriften og KOFA-forskriften mv. Se <https://www.regjeringen.no/no/dep/nfd/id709/> for en nærmere oversikt over gjeldende forskrifter som inngår i regelverket om offentlige anskaffelser.

Anskaffelsesloven og anskaffelsesforskriften del I gjelder som hovedregel når offentlige myndigheter inngår vare-, tjeneste- eller bygge- og anleggskontrakter med en verdi over 100.000 kroner eksklusiv merverdiavgift. Bruk av anskaffelsesforskriftens del II og del III bygger på en konkret vurdering av anskaffelsens art og verdi (anskaffelsesloven § 2, anskaffelsesforskriften §§ 5.1-5.3).⁴

3.2.1 Grunnleggende prinsipper

Anskaffelsesloven § 4 definerer fem grunnleggende prinsipper for offentlige anskaffelser. Disse er konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, forholdsmessighet og etterprøvbarhet.

Likebehandling

Likebehandling innebærer at alle leverandører konkurrerer på like vilkår i hele anskaffelsesprosessen. Det er ikke lov til å diskriminere eller usaklig forskjellsbehandle på grunnlag av nasjonalitet eller lokal tilhørighet, for eksempel ved å angi et bestemt fabrikk, prosess eller lignende (Anskaffelsesforskriften § 15-1 (4), Direktoratet for økonomistyring 2023b).

Forutberegnelighet

Anskaffelsesprosessen skal være forutsigbar for leverandørene. Det skal være åpenhet om alle stadier i prosessen, blant annet ved at alle krav og kriterier skal være klare og tydelige for leverandørene (Direktoratet for økonomistyring 2023b).

Forholdsmessighet

Forholdsmessighet viser til at krav og kriterier som stilles må stå i forhold til målsettingene som ønskes oppnådd. Det må være en passende balanse mellom kravene til leverandørene og gevinsten oppdragsgiver får gjennom realisering av mål (Direktoratet for økonomistyring 2023b).

Etterprøvbarhet

Prinsippet om etterprøvbarhet innebærer at det skal være mulig å undersøke om oppdragsgiver har fulgt reglene som gjelder for konkurransen, og hvilke beslutninger som er tatt. Det skal være mulig å sjekke at oppdragsgiver faktisk evaluerer tilbud på grunnlag av krav og kriterier i konkurransegrunnlaget. Dette fortsetter at oppdragsgiver fortløpende dokumenterer vurderinger og valg som er foretatt gjennom hele prosessen (Direktoratet for økonomistyring 2023b).

3.3 Kommunes reglement for innkjøp

3.3.1 Gjennomføring av anskaffelser

Eidsvoll kommune har vedtatt et felles innkjøpsreglement sammen med kommunene Gjerdrum, Hurdal, Nannestad, Nes og Ullensaker. Disse kommunene deltar i et innkjøpssamarbeid, Øvre

⁴ En terskelverdi er en beløpsgrense som angir hvilken del av anskaffelsesregelverket som kommer til anvendelse for en anskaffelse. Anskaffelsesregelverket skiller mellom nasjonale terskelverdier og EØS-terskelverdier. Anskaffelser over den nasjonale terskelverdien skal kunngjøre nasjonalt på Doffin, og anskaffelser over terskelverdien i EØS skal kunngjøre i hele EØS-området <https://www.regjeringen.no/no/dep/nfd/id709/>

Romerike Innkjøpssamarbeid (ØRIK). Reglementet er vedtatt av Eidsvoll kommune 16.6.2015 (sak PS 59/15).

Reglementet beskriver blant annet innkjøpsrutiner. Kapittel 7.1 fastslår blant annet følgende:

Der det finnes gyldige rammeavtaler, skal disse benyttes.⁵

Der det ikke finnes noen rammeavtale er hovedregelen at det skal foretas en anbudskonkurranse.⁶ Uansett hvilken måte det blir kjøpt inn på skal kjøpet baseres på reell konkurranse, lik behandling av leverandørene, ikke diskriminering av leverandører på grunn av nasjonalitet eller lokal tilhørighet, åpenhet, forutsigbarhet og etterprøvnbarhet.

Videre står det at avtaler skal inngås i tråd med regler som følger etter kontraktens beregnede verdi. Når det gjelder rammeavtaler, beregnes verdien som hovedregel for anskaffelser i løpet av fire år.⁷

Ifølge innkjøpsreglementet kapittel 14 skal ØRIK inngå og signere rammeavtaler på vegne av deltakerkommunene. Kommunene har ansvar for å signere avrop og kontrakter som er forhandlet frem. Det står også at kommunene skal foreta alle innkjøp hos den valgte leverandør.

Reglementet beskriver videre leveranseoppfølging (kapittel 15). Leveranseoppfølging omfatter alle tiltak og aktiviteter som skal sikre at alle parter overholder sine plikter. Dette omfatter et ansvar for en betryggende kontroll av leveransen, og at leverandørens betalingskrav (faktura e.l.) samsvarer med bestillingen eller kontraktens/avtalens betingelser.

3.3.2 Inhabilitet

Kapittel 5.5 beskriver blant annet følgende om inhabilitet:

Det skal legges vekt på at de personer som deltar i innkjøpsarbeidet ikke er involvert i forhold som kan påvirke deres handlefrihet eller uavhengige dømmekraft.

Enhver medarbeider som deltar i innkjøpsarbeidene skal informere sin overordnede om reell og mulig inhabilitet i forholdet til leverandører eller leverandørers representanter. [...]

⁵ Rammeavtaler er en kontraktstype som kan benyttes for varer og tjenester som handles inn regelmessig. Rammeavtaler er videre en avtale mellom én eller flere oppdragsgivere og én eller flere leverandører som har til formål å fastsette kontraktsvilkårene for de kontraktene som skal inngås i løpet av den perioden rammeavtalen varer. Avrop er en bestilling av varer eller tjenester på grunnlag av en rammeavtale, og skal foretas på grunnlag av fastsatte vilkår. Avropet må være gjort innenfor gjeldende områder og angitt tidsrom.

⁶ Innkjøpsreglementet kapittel 7.2 beskriver anskaffelser uten rammeavtale/kontrakt, herunder anskaffelser over gjeldende nasjonal/EØS terskelverdi og anskaffelser under gjeldende nasjonal terskelverdi.

⁷ Anskaffelsesforskriften § 5-4 beskriver krav til oppdragsgiver når det gjelder beregning av anskaffelsens verdi. Dette innebærer blant at oppdragsgiveren skal beregne kontraktens verdi på grunnlag av et anslag over den samlede betalingen. Beregningen skal være forsvarlig på tidspunktet for kunngjøringen av konkurransen, eller innledning av anskaffelsesprosessen.

Utover dette gjelder habilitetsbestemmelsene under § 6 i forvaltningsloven.

3.3.3 Dokumentasjon og arkivering

Kapittel 16 beskriver følgende om dokumentbehandling og arkivering.

Hver enkelt kommune skal ha rutiner for betryggende oppbevaring og makulering av all saksdokumentasjon knyttet til anskaffelsesvirksomheten. Saksdokumentasjon for hver anskaffelse skal oppbevares samlet, systematisk ordnet i hensiktsmessig arkivmaterieell, og under slike forhold at innholdet ikke er tilgjengelig for uvedkommende.

For alle anskaffelser skal det lages en anskaffelsesprotokoll som dokumenterer alle faser i anskaffelsesprosessen. Anskaffelsesprotokollen skal oppbevares sammen med annen dokumentasjon som er relevant for anskaffelsen.

3.4 Reglement for kontroll med økonomisk oppfølging av kontrakter

Kontraktoppfølging er alle forhold og situasjoner som oppstår fra kontrakt er signert til kontrakten er avsluttet. Fakturakontroll inngår som en del av kontraktoppfølgingen.

Fakturakontroll skjer gjennom attestasjon og anvisning. For investeringsprosjekter med en ekstern byggeleder og/eller prosjektleder, gjennomføres dette etter gjeldende prosjektsstandarder, jf. økonomireglementets pkt. 8-3 (Eidsvoll kommune 2021e). Det betyr at alle fakturaer der det er egen byggeleder skal påføres **godkjent** fra byggeleder, før attestasjon og anvisning.

Økonomireglementet § 8-2 pålegger anviser å:

- påse at innkjøpsreglementet er fulgt
- påse at beløp er riktig i forhold til krav, riktig kontert og at det er budsjettmessig dekning for utbetalingen

Økonomireglementet § 8-3 pålegger attestant/bestiller å påse at:

- varen er mottatt
- pris er kontrollert mot avtale
- riktig konto og MVA
- at det ved innleie av prosjektledelse og byggeledelse blir gjennomført kontroller som kommer frem av gjeldene prosjektstander. Gjennomførte kontroller skal dokumenteres.
- faktura er iht. bokføringsforskriftens § 5-1-1 Salgsdokumentet innhold.

Etter bokføringsforskriftens § 5-1-1 skal faktura/salgsdokument inneholde følgende:

- nummer og dokumentasjonsdato
- angivelse av partene⁸

⁸ Oppdragsgiver og leverandør.

- ytelsens art og omfang
- tidspunkt og sted for levering av ytelsen
- vederlag og betalingsforfall
- eventuell merverdiavgift og andre avgifter knyttet til transaksjonen som kreves spesifisert i lov eller forskrift.

Bokføringsforskriftens § 5-1-1 innebærer blant annet at fakturaen må inneholde en klar beskrivelse av hva som er levert, og når dette er levert. Dersom faktura ikke inneholder alle nødvendige opplysninger, men viser til underbilag, blir underbilagene en del av dokumentasjonen, og er oppbevaringspliktige på samme måte som fakturaen. Dersom den mottatte fakturaen ikke tilfredsstillende formkravene, må kjøper kreve ny tilfredsstillende dokumentasjon.

4 ANSKAFFELSER I INVESTERINGSPROSJEKTER

4.1 Rutiner og praksis for anskaffelser i investeringsprosjekter

4.1.1 Rutiner for anskaffelser i investeringsprosjekter

Innkjøpsreglementet for innkjøp i Eidsvoll, Gjerdrum, Hurdal, Nannestad, Nes og Ullensaker kommune danner de overordnede retningslinjene for innkjøp i disse kommunene. Reglementet er vedtatt av Eidsvoll kommunestyre 16.6.2015 (PS 59/15). Reglementet legger opp til at kommunene skal ha egne innkjøpsrutiner. Eidsvoll kommune har tre prosedyrer som beskriver innkjøp av varer og tjenester i kvalitetssystemet TQM. Prosedyrene er datert 24.8.2022. Før denne datoen hadde ikke kommunen egne rutiner for anskaffelser.

4.1.2 Fullmakter

I henhold til kommunens delegeringsreglement, har virksomhetslederne fullmakt til å gjennomføre anskaffelser etter anskaffelsesloven § 2 innenfor rammene av budsjett, innkjøpsreglement og økonomireglement (Eidsvoll kommune 2023c).

Kommunen har også et økonomireglement som er vedtatt av kommunestyret 22.6.2021 (sak 21/86). Ifølge økonomireglementet har prosjektansvarlig ansvar for videre prosjektering og eventuelle anbudskonkurranser.⁹ Prosjektansvarlig har også ansvar for gjennomføring, innhente anbud og inngå kontrakt. Økonomireglementet definerer ikke hvem som er prosjektansvarlig (Eidsvoll kommune 2021e).

I flere av intervjuene kommer det frem at kommunen tidligere manglet interne retningslinjer for fullmakter og prosedyrer for internkontroll ved gjennomføring av avrop på rammeavtaler. Flere av de revisjonen har hatt samtaler med, beskriver en innarbeidet praksis der prosjektleder gjennomfører og signerer avrop tilknyttet eget prosjekt for inntil tre millioner kroner. Avrop over tre millioner kroner skal signeres av avdelingsleder eller virksomhetsleder. En prosjektleder forteller at vedkommende etterlyste en fullmaktmatrise. Vedkommende legger til at det opplevdes som ubehagelig å jobbe i prosjekter, uten å vite hvem som kan signere på ulike kontrakter (samtale 24.1.2022).

4.1.3 Dokumentasjon og arkivering

Revisjonens gjennomgang av kommunens praksis for arkivering av dokumentasjon viser at prosjektavdelingen ikke har benyttet den elektroniske mappestrukturen i alle investeringsprosjektene. De fleste prosjektene som revisjonen har gått gjennom hadde en mappe for avtale, uten at denne var fullstendig. Revisjonens gjennomgang gir også inntrykk av at arkivsystemet ikke ble brukt ensartet. For eksempel var flere dokumenter lagret under feil prosjekt, og dokumenter tilknyttet samme anskaffelse var lagret i flere mapper. For enkelte av dokumentene var det uklart om det var formell

⁹ Med utgangspunkt i prosjekt og budsjett.

dokumentasjon eller utkast. Revisjonen er også kjent med at kommunen har fått enkelte av dokumentene ved å henvende seg til leverandørene.

Gjennomgangen viser også at kommunen har lagret prosjektdokumentasjon flere steder. Dette gjelder for eksempel systemet Interaxo, Teams og Share point. Mye av dokumentasjonen er kun arkivert hos innleide byggeledere eller prosjektledere.

4.2 Anskaffelser av prosjektadministrative tjenester på rammeavtale

4.2.1 Rammeavtaler for prosjektadministrasjon

Denne undersøkelsen omfatter i all hovedsak utvalgte avrop på to rammeavtaler knyttet til prosjektadministrasjon. Dette er henholdsvis rammeavtale fra 2013 betegnet Prosjektadministrative oppgaver til kommunene på Øvre Romerike, og rammeavtale fra 2017 betegnet Rammeavtale på prosjektadministrative tjenester til kommunene på Øvre Romerike. Rammeavtalen fra 2013 gjelder fra 10.6.2013 til 10.6.2017, inklusiv opsjon i to år. Rammeavtalen fra 2017 gjelder fra 9.11.2017 til 8.11.2021, inklusiv opsjon i to år.

Begge rammeavtalene med vedlegg beskriver kontraktsvilkår og kravspesifikasjon for prosjektadministrative oppgaver. Avvik mellom de to rammeavtalene av betydning for denne undersøkelsen ligger i angitte vilkår for gjennomføring av avrop, med tilhørende bestemmelser om bekreftelse av oppdrag.

Rammeavtalen fra 2013 skiller mellom avrop inntil 300 000 kroner og avrop over 300 000 kroner. For avrop inntil 300 000 kroner er hovedregelen at leverandøren som er rangert som nummer én skal bli spurt først. Hvis leverandøren takker nei, skal de andre leverandørene i avtalen kontaktes i den rekkefølgen de er rangert innenfor sitt fagområde. Denne metoden kalles fossefallsmetoden.

Når det gjelder bekreftelse av oppdrag, står det i avtalen at *«[d]et er derfor viktig at leverandøren sier ifra dersom de ikke kan levere. Blir det sagt at de kan levere og så viser det seg at firmaet ikke leverer vil det bli betraktet som mislighold og kan utelukkes ved neste henvendelse»*.

For avrop over 300 000 kroner kan kommunen gjennomføre en minikonkurranse, dersom kommunen ønsker det.¹⁰ Kommunen kan også henvende seg til neste leverandør på listen, hvis kommunen har noen negative opplevelser med en leverandør.

Rammeavtalen fra 2017 skiller mellom avrop inntil 500 000 kroner og avrop over 500 000 kroner. Når det gjelder avrop inntil 500 000, er hovedregelen den samme som for avrop inntil 300 000 kroner i avtalen fra 2013 (fossefallsmetoden). Kommunen kan også velge å holde minikonkurranse, dersom det er behov for det.

¹⁰ En minikonkurranse er en ny og forenklet konkurranse mellom alle leverandørene som inngår i en rammeavtale. Konkurransen skal ivareta forutberegnelighet, likebehandling og gjennomsiktighet (Direktoratet for forvaltning og økonomistyring 2023).

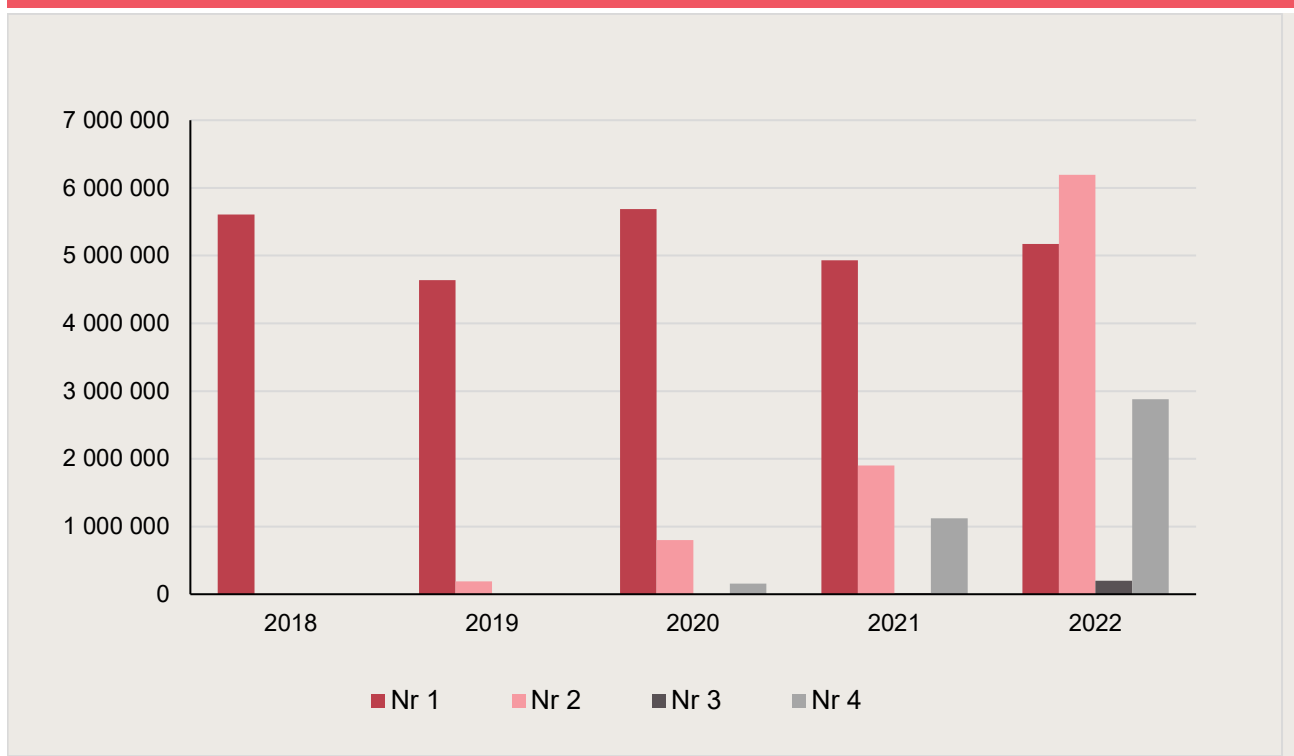
Når det gjelder bekreftelse av oppdrag, står det i avtalen at «[d]en som har fått tildelt oppdraget, må bekrefte at man har kapasitet til å påta seg oppdraget innen 2 arbeidsdager. Dersom slik bekreftelse ikke gis innen feristen, vil oppdraget gå til neste leverandør på listen.»

Ved avrop over 500 000 kroner skal kommunen som hovedregel gjennomføre en minikonkurranse mellom leverandørene i leverandørpoolen. I særskilte tilfeller kan kommunen gi oppdrag i samsvar med rangeringen av leverandørene (fossefallsmetoden).

4.2.2 Avrop på rammeavtale prosjektadministrativ bistand

Kommunen har anskaffet tjenester for til sammen 40 millioner kroner fra leverandørene som inngår i rammeavtalen i perioden fra 2018 til 2022. Figuren under viser anskaffelser fra de fire leverandørene per år.¹¹

Figur 2: Anskaffelser fra rammeavtaleleverandører 2018-2022

Kilde: Eidsvoll kommunens regnskap

Figuren viser at kommunen i all hovedsak har anskaffet prosjektadministrative tjenester fra L.nr.1 i perioden fra 2018 til 2021. Fra 2021 skjer det en endring ved at flere av rammeavtaleleverandørene får tildelt oppdrag. I flere av samtale med revisjonen kommer det frem at endring av praksis blant annet

¹¹ Anskaffelser fra den enkelte leverandør per år.

henger sammen med at kommunen satte krav til at byggeledere som hovedregel skulle være til stede i kommunens kontorlokaler, eller på byggeplass.

I et referat fra særmøte 19.1.2022 mellom kommune og L.nr.1 kommer det frem at kommunen ønsker å splitte rollene som byggeleder prosjekterende, byggeleder utførende og prosjektleder. Det står også at L.nr.1 mener at prosjektene bør gjennomføres med samme byggeleder som har deltatt under prosjekteringen. L.nr.1 argumenterer blant annet med at det å konsentrere seg om ett og ett prosjekt gir best resultat ved at det blir tydelige kommunikasjonslinjer og ansvarsfordeling.

Når det gjelder praksis for gjennomføring av avrop påpeker flere ansatte at dette ikke ble gjennomført slik det burde. De viser for eksempel til to møter der noen av leverørene på rammeavtalen fikk mulighet til å velge hvilke oppdrag de ville være med på. Det ene møte ble avholdt 13.1.2022, og L.nr.1 og L.nr.2 på rammeavtalen var invitert. Det er en oppsummering fra dette møtet som er sendt L.nr.1 og L.nr.2 med svarfrist 19.1.2022. Oppsummeringen viser aktuelle prosjekter som L.nr.1 og L.nr.2 kan gi tilbakemelding på om de kan påta seg, og at enkelte roller i prosjektene hadde blitt fordelt i møtet.

Det foreligger ikke dokumentasjon fra det andre møtet, men flere av deltakerne har referert til dette møtet i samtaler med revisjonen. En prosjektleder forteller at kommunen trengte prosjektledere, og at tre av leverandørene som inngår i rammeavtalen deltok. I møtet ble leverandørene bedt om å merke av hvilke prosjekter de ville ha. Prosjektleder reagerte på dette, og ba kommunen om å gjennomføre en minikonkurranse. Vedkommende legger til at kommunen gjennomførte en minikonkurranse. Det fremgår videre av samtalen at vedkommende oppfattet at rekkefølgen på leverandørene i rammeavtalen og avrop var valgfritt (samtale 24.1.2022)

4.2.3 Utvalgte anskaffelser som er gjennomgått

Revisjonen har gått gjennom 18 utvalgte anskaffelser knyttet til rammeavtaler på prosjektadministrasjon i 10 investeringsprosjekter. Gjennomgangen er i all hovedsak knyttet til anskaffelser fra to leverandører på rammeavtale prosjektadministrative oppgaver fra 2013 og rammeavtale prosjektadministrative tjenester fra 2017 (Eidsvoll kommune 2013 og 2017).¹²

Tabellen under viser hvilke investeringsprosjekter som revisjonen har undersøkt. Tabellen viser også status for investeringsprosjektet, hvilken leverandør som har fått oppdraget, antall anskaffelser av prosjektadministrativ bistand og beløpet som kommunen har betalt den aktuelle leverandøren. Tabellen viser videre om anskaffelsene er dokumentert med et signert avrop og/eller en oppdragsbekreftelse fra den aktuelle leverandøren.

¹² Kapittel 2.1.2 beskriver utvelgelsen av anskaffelser.

Tabell 1: Utvalgte anskaffelser av prosjektadministrativ bistand

Prosjekt #	Prosjektnavn	Status	Beløp i kroner	Antall anskaffelser	Avrop dokumentert og signert	Oppdragsbekreftelse leverandør	Leverandør #
1	Dal ungdomsskole	Planlegging-fasen, nå stilt i bero	280 000	1 Felles for prosjekt 2 m.m.	Ja, daværende avdelingsleder, 11.10.2021	Nei	2
2	Søndre samfunn	Planleggings-fasen	150 000	1 Som prosjekt 1	Ja, daværende avdelingsleder, 11.10.2021	Nei	2
3	Dal skole, paviljonger	Avsluttet	317 000	1 Felles for prosjekt 4	Ja, daværende avdelingsleder, 7.3.2022	Nei	2
4	Råholt ungdomsklubb, modulbygg	Avsluttet	257 000	1 Som prosjekt 3	Ja, daværende avdelingsleder, 7.3.2022	Nei	2
5a	Eidsvoll Verk barneskole	Avsluttet	1 100 000	2 ¹³	Avrop 1 Nei, ikke signert Avrop 2 Nei, ikke dokumentert	Signert oppdragsbekreftelse for avrop 1 Nei avrop 2	2
5b	Eidsvoll Verk barneskole	Avsluttet	1 500 000	1	Nei Det foreligger et utkast til avrop	Nei	4
6a	Vilberg barneskole (VIBA)	Gjennomføringsfasen	4 700 000 ¹⁴	2 ¹⁵	Avrop 1 er signert av daværende avdelingsleder Avrop 2 Nei, ikke dokumentert	Nei	2
6b	Vilberg barneskole (VIBA)	Gjennomføringsfasen	2 300 000	1	Ja ¹⁶ Signert av prosjektleder, ikke datert.	Nei	1
7	Vilberg ungdomsskole	Avsluttet	6 000 000	2 ¹⁷	Kontrakt signert av daværende avdelingsleder, 19.4.2016	Kontrakten er signert av leverandør.	1

¹³ Oppdragene som er tildelt gjelder byggeleder prosjekterende og prosjektleder.

¹⁴ Påløpt pr mars 2023, gjelder både prosjektledelse og byggeledelse. Oppdraget som byggeleder for dette prosjektet ble lyst ut som en egen konkurranse, og er beskrevet i rapportens pkt. 4.3.

¹⁵ Oppdragene som er tildelt på rammeavtalen er prosjektlederassistent og prosjektleder.

¹⁶ Oppdraget er definert som prosjektadministrativ bistand i perioden 01.09.2019 – 01.01.2023.

¹⁷ L.nr.1 har hatt rollen som byggeleder prosjektering og byggeleder gjennomføringsfasen.

					Ja, daværende avdelingsleder, ikke datert.	Nei	
8	Feiring omsorgsboliger	Avsluttet	4 000 000 Tjenestene er levert fra årsskiftet 2016/2017.	3 ¹⁸	Avrop 1 signert av daværende avdelingsleder, ikke datert Avrop 2 er datert og signert prosjektleder Avrop 3 Nei, ikke dokumentert	Nei	1
9	Vilberg helsetun, utvidelse byggetrinn 2	Avslutningsfasen	3 000 000	1 ¹⁹	Ja, signert av prosjektleder ikke datert	Nei	1
10	Dal omsorgsboliger	Avslutningsfasen	1 700 000	2	Avrop 1 er ikke datert eller signert Avrop 2 er signert prosjektleder ikke datert	Nei Ja, ved signering av avropet	1

Kilde: Eidsvoll kommunes regnskap og dokumentasjon knyttet til utvalgte anskaffelser i investeringsprosjektene

Tabellen viser at revisjonen har gjennomgått seks prosjekter med anskaffelser av prosjektadministrativ bistand fra L.nr.2, fem anskaffelser fra L.nr.1 og en anskaffelse fra L.nr.4. To av prosjektene er i planleggingsfasen, ett av prosjektene er i gjennomføringsfasen, to av prosjektene er i avslutningsfasen og fem av prosjektene er avsluttet.

Tabellen viser videre at kommunen kan dokumentere gjennomføring av avrop på rammeavtaler i 12 av 18 anskaffelser. Kommunen kan ikke dokumentere avrop på rammeavtale i 6 av 18 anskaffelser. Av disse seks anskaffelsene kan kommunen vise til annen dokumentasjon i tre tilfeller.²⁰ For tre anskaffelser finner ikke revisjonen dokumentasjon for avrop. Dette gjelder oppgaven som prosjektleder (Eidsvoll Verk barneskole, 5a), prosjektleder (VIBA, 6a) og byggeleder (Feiring omsorgsboliger, 8). Gjennomgangen viser også at halvparten av avropene ikke er datert, og to av avropene ikke er signert.

For anskaffelser i prosjekt 1-4 (Dal ungdomsskole, Søndre samfunn, Dal skole paviljonger og Råholt ungdomsklubb) manglet kommunen dokumentasjon i sitt arkivsystem, og dokumentasjonen er hentet

¹⁸ Prosjekteringsledelse, prosjektledelse og byggeleder.

¹⁹ Gjelder både byggeleder prosjektering og byggeleder gjennomføringsfasen.

²⁰ Oppdragsbekreftelse (5a), utkast til avtale (5b) eller kontrakt (7).

inn fra leverandøren. Disse avropene skiller seg fra øvrige avrop ved at kommunen har gjort avrop på en ressurs på heltid, uten nærmere beskrivelse eller begrensning av oppdragets omfang.

Revisjonens undersøkelse av dokumentasjon knyttet til de utvalgte anskaffelsene viser videre at kommunen har mottatt oppdragsbekreftelse i en anskaffelse (Eidsvoll Verk barneskole, 5a). I et svarbrev fra kommunen mottatt 18.4.2023, skriver virksomhetsleder at kommunen benytter avropskjemaet fra ØRIK når anskaffelsene dreier seg om avrop på en eksisterende rammeavtale.

Under vil vi gå nærmere inn på de utvalgte anskaffelsene. Oppdrag tildelt til L.nr.2 og L.nr.4 beskrives først, deretter beskrives oppdrag tildelt L.nr.1.

4.2.4 Anskaffelser fra L. nr. 2 og 4

Revisjonen har undersøkt ni anskaffelser fra 2017-avtalen.²¹ Anskaffelsene er tildelt L.nr.2 og L.nr.4.

Tabellen under viser en gjennomgang av anskaffelsene. Tabellen oppsummerer hvordan avrop er gjennomført, beskrivelse av oppdraget, om det er anslått totalpris for oppdraget og om det er gjennomført en minikonkurranse. Revisjonen har også undersøkt om kommunen har annen dokumentasjon som er relevant for anskaffelsen.

Tabell 2: Anskaffelser tildelt L. nr. 2 og L. nr. 4

Prosjekt #	Om anskaffelsen	Beskrivelse av oppdrag ²²	Anslått totalpris	Mini-konkurranse	Annen dokumentasjon
1 Dal ungdomsskole	Direkte til L.nr.2. Dokumentasjon om L.nr.1 er spurt mangler.	Byggeleder/utredningsarbeid der 100 prosent ressurs ved behov. Gjelder fra november 2021 og ut året, med mulighet for forlengelse.	Nei	Nei	Nei
2 Søndre samfunn	Samme avrop som over.	Som over.	Nei	Nei	Nei
3 Dal skole, paviljonger	Direkte til L.nr.2. Dokumentasjon om L.nr.1 er spurt mangler.	Prosjektleder diverse prosjekter 100 % ressurs. Gjelder fra mars 2022 til mars 2023.	Nei	Nei	Nei

²¹ Kapittel 4.2.1 beskriver vilkår for avtalen.

²² Denne kolonnen oppsummerer hvert oppdrag slik avropet er beskrevet i avropsskjemaet.

Tabell 2: Anskaffelser tildelt L. nr. 2 og L. nr. 4

4 Råholt ungdomsskole	Samme avrop som over.	Som over.	Nei	Nei	Nei
5a Eidsvoll Verk barneskole	Anskaffelse 1: Avrop på byggeledelse prosjektering, direkte til L.nr.2. Dokumentasjon på at L.nr.1 er forespurt mangler. Anskaffelse 2: Anskaffelse uten dokumentasjon, gjelder prosjektleder.	Anskaffelse 1: Oppdragsbekreftelse fra L.nr.2 på oppgaven som byggeleder prosjektering datert 30.4.2020. Ingen annen dokumentasjon på denne anskaffelsen. Anskaffelse 2: Oppgaven som prosjektleder er tildelt L.nr.2. Ingen dokumentasjon på denne anskaffelsen.	Nei	Nei	Nei
5b Eidsvoll Verk barneskole	Det er et utkast til avrop datert 16.3. 2021. Avropet viser til tilbud av 22.2.2021 fra L.nr.4.	Oppdraget gjelder byggeleder i gjennomføringsfasen. Det er dokumentasjon i prosjektmappen som tyder på at det er gjennomført minikonkurranse på dette oppdraget.	Nei	Ja	Nei
6a Vilberg barneskole (VIBA)	Anskaffelse 1: Avrop prosjektlederassistent tildelt L.nr.2 etter at L.nr.1 takket nei. Anskaffelse 2: Anskaffelse uten avrop, prosjektleder.	Anskaffelse 1: Prosjektlederassistent. Avropet er datert 28.2.2022. Anskaffelse 2: Senere er dette oppdraget utvidet til prosjektledelse. Det er ikke dokumentasjon på dette.	Ja, 499 000 kroner. Nei	Nei	Nei.

Kilde: Eidsvoll kommunes regnskap og dokumentasjon knyttet til utvalgte anskaffelser i investeringsprosjektene

Anskaffelser ved avrop på rammeavtalen

Tabell 2 viser at av åtte kontrollerte avrop tildelt L.nr.2, kan kommunen dokumentere at L.nr.1 har blitt forespurt før L.nr.2 i ett tilfelle (VIBA, 6a). I dette tilfellet takket L.nr. 1 nei til oppdraget i en e-post datert 8.2.2022. I de øvrige anskaffelsene er det ingen dokumentasjon på at L.nr.1 har blitt spurt først. I svar fra kommunen mottatt 18.4.2023, skriver virksomhetsleder at i prosjektet Eidsvoll Verk barneskole (5a), tilbød kommunen oppdraget til L.nr.1 muntlig. Hun skriver videre at L.nr.1 takket nei til

forespørselen om oppdraget. L.nr.1 opplyser i brev datert 17.8.2023 at leverandøren ikke er kjent med noen forespørsel fra kommunen om prosjektleder eller byggeleder prosjektering.

Alle avrop vist i tabellen over er gjort på rammeavtalen fra 2017. Rammeavtalen fra 2017 gikk ut 8.11.2021. Ifølge beskrivelser i to av avropene skal oppdragene utføres i 2022, altså etter at rammeavtalen har gått ut. Avropene er knyttet til prosjekt Dal skole (3) og Råholt ungdomsklubb (4). Avropet på prosjektlederassistent i prosjektet VIBA (6a) er datert i 2022, og henviser til 2017-avtalen.

Beskrivelser av det enkelte oppdrag

Tabellen over viser at det skilles mellom roller som byggeleder prosjekterende, byggeleder i gjennomføringsfasen og prosjektledelse for de fleste prosjektene. For avrop i prosjektene Dal ungdomsskole, Søndre samfunn, Dal skole og Råholt ungdomsklubb (prosjekt 1-4), er anskaffelsene beskrevet som en 100 % ressurs i et bestemt tidsrom. Avrop i prosjektene Dal ungdomsskole (1) og Søndre samfunn (2) er formulert slik: [Ansatt hos L.nr.2] skal utføre utredningsarbeider i forbindelse med Eidsvoll kommune EFO sine behov. Beskrivelsen av oppdraget er formulert slik:

Fordeling mellom Byggleder oppdrag [ansatt hos L.nr.2] har for Tisjøen VBA og utredningsarbeider etter behov. (100 % frem til 31.12.21) med mulighet for forlenget oppdrag.

Det foreligger ikke dokumentasjon på at disse oppdragene er forlenget utover angitt tidsfrist i avropet.

Oppdragets verdi

Tabell 2 viser videre at det er anslått verdi av oppdraget i ett avropsskjema (VIBA, 6a). Revisjonen har ikke funnet noen vurdering av oppdragets verdi tilknyttet de andre avropene.

Minikonkurranse

Kommunen har engasjert L.nr.2 til å gjennomføre en minikonkurranse om en anskaffelse (Eidsvoll Verk barneskole, 5b). Det kommer frem av invitasjonen at tilbud skal leveres på e-post til en representant fra L.nr.2. Kommunen har ingen dokumentasjon knyttet til minikonkurransen.

Når det gjelder de andre prosjektene, er det ikke gjennomført noen minikonkurranse.

4.2.5 Anskaffelser tildelt L.nr.1

Tabellen under viser en gjennomgang av anskaffelser tildelt L.nr.1. Tabellen oppsummerer hvordan avrop er gjennomført, beskrivelse av oppdraget, om det er anslått verdi for oppdraget og om det er gjennomført minikonkurranse eller ikke. Revisjonen har også undersøkt om kommunen har annen dokumentasjon som er relevant for anskaffelsen.

Ved denne gjennomgangen har revisjonen sett på seks anskaffelser på 2013-avtalen og fire anskaffelser fra 2017-avtalen. Vilkår for 2013-avtalen og 2017-avtalen er beskrevet under pkt. 5.2.2 i rapporten.

Tabell 3: Anskaffelser tildelt L. nr. 1

Prosjekt #	Om avropet	Beskrivelse av oppdrag ²³	Anslått totalpris	Mini konkurranse	Annen dokumentasjon
6b Vilberg barneskole (VIBA)	Avrop tildelt L.nr.1 på avtale 2017-102.	Prosjektadministrasjon i perioden fra 1.9.2019-1.1.2023.	Nei	Nei	Nei
7 Vilberg ungdomsskole	Anskaffelse 1: Nei, men kontrakten henviser til avtale/avrop på prosjekteringsledelse Anskaffelse 2: Ja avrop tildelt L.nr.1 på avtale 2013-110.	Anskaffelse 1: Prosjekteringsledelse Anskaffelse 2: Byggeledelse	Nei Nei	Nei Nei	Kontrakt for koordinator prosjekteringsfasen (Eidsvoll kommune 2016).
8 Feiring omsorgsboliger	Anskaffelse 1: Ja avrop tildelt L.nr.1 på avtale 2013-110. Anskaffelse 2: Som over. Anskaffelse 3: Nei dokumentasjon på avrop foreligger ikke.	Anskaffelse 1: Byggeledelse prosjekterende Anskaffelse 2: Prosjektledelse Anskaffelse 3: Byggeleder	Ja Kr1 231 000 Ja Kr 75 000 Nei	Nei Nei Nei	Nei
9 Vilberg helsetun, utvidelse byggetrinn 2	Avrop på Avtale 2013-110.	Byggeleder prosjektering m.m. Rådgivende ingeniør bygg Prosjektledelse	Nei	Nei	Nei
10 Dal omsorgsboliger	Anskaffelse 1: Avrop Avtale 2017-102. Anskaffelse 2: Som over	Anskaffelse 2: Byggeleder prosjektering Anskaffelse 2: Byggeleder	Ja Kr 300 000 Kr 500 000 Kr 150 000	Nei	Kommunikasjon på e-post mellom prosjektled

²³ Oppsummering av oppdraget, slik det står beskrevet i avropsskjemaet.

Tabell 3: Anskaffelser tildelt L. nr. 1

	SHA koordinator			er i kommunen og L. nr. 1. om verdien av oppdraget som byggeleder

Kilde: Eidsvoll kommunes regnskap og dokumentasjon knyttet til utvalgte anskaffelser i investeringsprosjektene

Anskaffelser ved avrop på rammeavtalen

Tabell 3 viser at det er dokumentert avrop, eller annen avtale på ni av anskaffelsene hvor oppdraget er tildelt L.nr.1. Det foreligger ikke dokumentasjon på avrop av byggeleder i prosjektet Feiring omsorgsboliger (8).

Beskrivelse av oppdraget

Tabell 3 viser at avrop tildelt L.nr.1 som hovedregel skiller mellom rollene som byggeleder prosjekterende og byggeleder i gjennomføringsfasen. For prosjekt VIBA (6b) og Vilberg helsetun (9) skilles ikke disse rollene.

Når det gjelder avrop VIBA (6b) fremgår det ikke hvilke oppgaver som skal utføres, eller hvilke roller L.nr.1 skal ha. Av avropet fremgår det at oppdraget skal starte 1.9.2019, og at det er forventet ferdig 1.1.2023. I e-post 5.6.2022 fra L.nr.1 kommer det frem at L.nr.1 oppfattet at oppdraget var knyttet til prosjekteringsledelse og byggeledelse.

Anslått totalpris

Tabell 3 viser at oppdragets verdi er angitt for to av prosjektene som er tildelt L.nr.1. Dette gjelder prosjektene Feiring omsorgsboliger (8) og Dal omsorgsboliger (10).

For øvrige prosjekter er oppdragets verdi ikke angitt. Etter en gjennomgang har revisjonen heller ikke funnet annen dokumentasjon som viser at kommunen har vurdert anskaffelsenes verdi.

Når det gjelder prosjektet Dal omsorgsboliger (10), ble anskaffelse av byggeledelse for gjennomføringsfasen først anslått til 800 000 kroner. I e-post 18.5.21 fra L.nr.1 kommer det frem at kommunen må dokumentere hvorfor man har gått direkte til en leverandør for oppdrag over 500 000 kroner. Videre kommer det frem at representanten fra L.nr.1 mener at kommunes anslåtte verdi pålydende 800 000 kroner var for høyt. Etter dette reduserte kommunen verdien av anskaffelse av byggeledelse til 500 000 kroner. Prosjektleder har på forespørsel fra revisjonen forklart at årsaken til reduksjonen var at kommunen gikk bort fra å kreve omfattende tilstedeværelse på byggeplassen. Han legger til at kommunen ikke forventet at kostnaden ville overstige 500 000 kroner (svarbrev 18.4.2022).

Minikonkurranse

Oppdragene som er gjennomgått er tildelt L.nr.1, som er høyest rangert på rammeavtalen. Revisjonen har ikke funnet dokumentasjon på at minikonkurranse er gjennomført eller vurdert for noen av oppdragene. Unntaket er prosjektet Dal omsorgsboliger (10), der kommunen oppgir i svarbrev datert 18.4.2023 at vurdering ble gjort.

4.3 Anskaffelse av byggherreombud lyst ut som konkurranse

14.9.2021 publiserte kommunen en egen anskaffelse om byggherreombud – Eidsvoll kommune (21/23). Anskaffelsen var knyttet til Vilberg barneskole (VIBA), Langset barnehage (LABH) og utvidelse Vilberg barnehage (VIBH). I henhold til kunngjøringen av kontraktsinngåelse er kontraktens totalverdi 15 millioner kroner ekskl. mva. Det er ingen ytterligere dokumentasjon knyttet til denne anskaffelsen. Kommunen kan ikke dokumentere hvilke tilbud som kom inn, eller evaluering av anskaffelsen. ØRIK var ikke involvert i anskaffelsen.

Det foreligger ikke noen dokumentert begrunnelse for hvorfor kommunen valgte å lyse ut en egen konkurranse for disse oppdragene. Kommunen hadde en rammeavtale som kunne vært brukt. Når det gjelder VIBA var det gjort et avrop på rammeavtalen på prosjektadministrativ bistand i perioden fra 1.9.2019 til 1.1.2023. L.nr.1 hadde utført oppdraget som byggeleder prosjektering og kontrahering. Anskaffelsen som ble lyst ut gjaldt byggeledelse i utføringsfasen for VIBA. Flere ansatte har i samtale revisjonen med gitt uttrykk for at de ikke forstod hvorfor oppdragene ble lyst ut som egen konkurranse. I samtale med en prosjektleder 24.1.2023 fremkommer det at ledelsen ved eiendomsforvaltningen begrunnet anskaffelsen med at de ønsket mer fysisk tilstedeværelse på byggeplass, større stillingsprosent og et større nedslagsfelt for konkurransen.

4.4 Anskaffelser av tjenester innen byggentreprenør

Undersøkelsen omhandler anskaffelser tilknyttet rammeavtaler for tømrertjenester, egne anskaffelser som er lyst ut på Doffin og direkteanskaffelser som ikke er lyst ut på Doffin.

4.4.1 Rammeavtaler for tømrertjenester

Revisjonen har undersøkt anskaffelser på rammeavtaler for tømrertjenester, rammeavtale Tømrertjenester 2017-117 og rammeavtale Tømrertjenester 2019-111. Revisjonen har fått opplyst fra ØRIK i e-post datert 20.4.2023 at det var fire leverandører i denne rammeavtalen. Når det gjelder rammeavtale Tømrertjenester 2019-111 inngår leverandører tre leverandører. I denne rapporten betegnes disse tre leverandørene L.A, L.B og L.C.²⁴

Avtale i perioden 2017-2019 (2017-117)

Ved avrop inntil 250 000 kroner skal som hovedregel leverandøren som er rangert øverst bli spurt først. Kan ikke denne leverandøren, skal henvendelsen gå til den neste leverandøren osv. Den som

²⁴ I rammeavtalen fra 2019 er L.A rangert som nummer en, L.B er rangert som nummer to og L.C er rangert som nummer tre. Enkelte av leverandørene inngår i begge rammeavtalene. For eksempel var L. B rangert som nummer tre i avtalen fra 2017.

har fått tildelt oppdraget må bekrefte at man har kapasitet til å påta seg oppdraget innen to arbeidsdager. Ved behov kan det også velges å holde en minikonkurranse.

Ved avrop over 250 000 kroner skal det som hovedregel arrangeres en minikonkurranse blant leverandørene i poolen. I særskilte tilfeller kan oppdragsgiver tildele oppdrag etter rangeringen i rammeavtalen.

Rammeavtale Tømrertjenester 2019-2023 (2019-111)

Anskaffelser skal foretas hos leverandør 1 (L.A). Dersom denne leverandøren takker nei, går forespørselen videre til neste leverandør (L.B) osv.

Ifølge rammeavtalens bestemmelser kan oppdragsgiver uansett verdi for det enkelte avrop velge å gjennomføre en minikonkurranse mellom leverandørene som inngår i poolen.

Det følger videre av rammeavtalens punkt 1.4 «Rammeavtalens omfang» at oppdragsgiver i enkelte tilfeller kan velge å ikke benytte seg av rammeavtalen.

Leverandører som inngår i poolen i rammeavtalene vil i det følgende bli omtalt som L.A, L.B osv. Undersøkelsen omhandler anskaffelser som er tildelt L. B.

Samlet over perioden 2018 til mai 2023 har prosjektavdelingen anskaffet for 99 millioner kroner eks. mva. fra L.B til ulike investeringsprosjekter.

Under vil vi gå igjennom et utvalg anskaffelser tildelt L.B:

- anskaffelse tildelt L.B etter egen konkurranse
- anskaffelse tildelt L.B etter avrop på rammeavtale Tømrertjenester 2017-117 og 2019-111
- anskaffelse tildelt L.B uten dokumentert forutgående konkurranse.

4.4.2 Anskaffelser tildelt etter egen konkurranse

Prestegårdstunet (BOA) og Dal omsorgsboliger er tildelt L.B etter konkurranse utlyst på Doffin. Prosjektene er tildelt L.B med en ramme på henholdsvis kr 29 592 500 og 29 940 456 inkl. mva. Kommunen benyttet ikke ØRIK i disse anskaffelsene. Prosjektleder for Dal omsorgsboliger forklarer dette ved at en av kommunens egne ansatte hadde innkjøpskompetanse (e-post 4.5.2023).

Prestegårdstunet BOA

Konkurransen er kunngjort 13.11.2020 på Doffin, men konkurransegrunnlaget for oppdraget er ikke lenger tilgjengelig på Doffin. Ifølge et tildelingsbrev datert 19.2.2021 i kommunens elektroniske mappestruktur mottok kommunen tilbud fra tre kvalifiserte leverandører innen tilbudsfristen. L.B ble tildelt oppdraget. Kommunen kan ikke dokumentere tilbud fra leverandørene, evaluering av tilbudene eller anskaffelsesprotokoll. Det foreligger en kontrakt mellom partene som er signert av virksomhetsleder eiendom.

Dal omsorgsbolig

Konkurransen er kunngjort 10.2.2021, med tilbudsfrist 18.3.2021. To leverandører leverte tilbud innen fristen, og L.B ble innstilt som vinner av konkurransen. Evalueringen av konkurransen er gjennomført av innleid byggeleder. Nåværende prosjektleder skriver i e-post datert 4.5.2023 at innleid byggeleder stilte spørsmål ved om valgt leverandør hadde tilstrekkelig kompetanse til oppdraget. Det er ingen begrunnelser for poengscore i evalueringen. Protokollen er datert 27.4.2021. Det foreligger en kontrakt mellom partene som er signert av virksomhetsleder eiendom.

4.4.3 Anskaffelser etter avrop på rammeavtale for tømrrertjenester

Tabellen under viser hvilke prosjekter som er gjennomgått.

Tabell 4: Anskaffelser etter avrop på rammeavtale

Prosjekt	Anskaffelsen	Anskaffelsens verdi	Avtale
Vilberg helsetun byggeterinn 2	Minikonkurranse	Kontrakt pålydende kr 7 380 022 inkl. mva. Signert 21.2.2022 av prosjektleder på vegne av kommunen	2019-avtalen
Brensmork Hybelhus	Minikonkurranse	Utkast til kontrakt pålydende kr 7 934 977,5 inkl. mva. Ikke signert av partene.	2017-avtalen
Brensmok skifte av vinduer	Minikonkurranse	Kontrakt foreligger ikke. Oppdragets verdi er i protokoll angitt til kr 3 141 957 inkl. mva.	2017-avtalen
Brensmork ombygging av 2. etg. og loft	Minikonkurranse	Kontrakt datert 13.6.2019. Kontraktssum kr 10 207 625 inkl. mva. Avtalen er signert av begge parter. Signatur fra kommunen er vanskelig å tyde.	2017-avtalen

Kilde: Regnskapet til Eidsvoll kommune og dokumentasjon i kommunens elektroniske mappestruktur

Tabellen over viser at det foreligger signert kontrakt i to tilfeller. Den ene kontrakten er signert av prosjektleder, den andre signaturen er vanskelig å lese. Ingen av disse avtalene er signert av leder for prosjektavdelingen eller virksomhetsleder eiendom. I ett tilfelle foreligger det utkast til kontrakt, og i et annet tilfelle har revisjonen ikke funnet kontrakt på oppdraget.

Vilberg helsetun

Vilberg helsetun byggetrinn 2 omhandlet flere arbeider. Byggetrinn 2 har ikke et eget prosjektnummer. Alle kostandene for arbeidet med byggetrinn 2 er ført på samme prosjektnummer som byggetrinn 1.

Invitasjon til minikonkurranse ble sendt 24.8.2021 til leverandørene på rammeavtalen.

Kommunen kan dokumentere tilbud fra L.B. Ifølge e-post fra prosjektleder den 3.5.2023 var det to tilbydere. Det kommer videre frem av e-posten at leverandørene ble vurdert etter pris, da alle de tre leverandørene på rammeavtalen ansees som likeverdige i utgangspunktet. Revisjonen har fått

oversendt et regneark med en sammenligning av pris. Dokumentasjon på evaluering av tilbudene utover dette og protokoll foreligger ikke.

Brensmork hybelhus

Denne anskaffelsen er utført og evaluert av innleid byggeleder for prosjektet. Innleid byggeleder har dokumentert at det er gjennomført en minikonkurranse på 2017-avtalen. Dokumentasjonen viser at kommunen sendte en tilbudsforespørsel til alle leverandørene.

Ifølge protokollen mottok kommunen to tilbud. Vurderingskriteriene var pris og kvalitet. Innstillingen om å tildele oppdraget til L.B er godkjent av kommunen. Det er også avslagsbrev med kort oppsummering av evalueringen til leverandøren som ikke ble valgt.

Brensmork skifte av dører og solavskjerming (Brensmork 2)

Denne anskaffelsen er gjennomført som minikonkurranse mellom de fire leverandørene på rammeavtalen. Kommunen kan ikke dokumentere tilbudsforespørsel, eller om alle leverandørene ble forespurt. Tre av leverandørene på rammeavtalen har levert tilbud.

Det er en anskaffelsesprotokoll for anskaffelsen, men den er ikke signert eller datert. Av protokollen fremgår det at vurderingskriteriene var pris og løsning. Ifølge protokollen ble leverandøren med lavest pris avvist på grunn av omfang i retur vinduer. Det er ingen ytterligere redegjørelse eller begrunnelse for avvisningen. Prisen i protokollen er ikke i samsvar med tilbudene fra to av leverandørene. Kommunen kan ikke dokumentere evaluering av konkurransen.

Brensmork ombygging av 2. etg. og loft

Det er innleid byggeleder som har gjennomført minikonkurransen. De fire leverandørene på rammeavtalen er forespurt om å delta i konkurransen i e-post datert 18.12.2018. Dokumentasjon og informasjon om anskaffelsen er mottatt fra innleid byggeleder.

Det kom inn to tilbud, og evalueringen er gjennomført av innleid byggeleder. L.B leverte det tilbudet som etter evalueringen fikk høyest score. Innstillingen om å tildele oppdraget til L.B ble forelagt kommunen og godkjent. Det ført protokoll for anskaffelsen datert 3.4.2019.

4.4.4 Anskaffelser uten dokumentasjon

Tabellen under viser direkte anskaffelser der L.B er tildelt oppdrag uten konkurranse. Kommunen kan ikke dokumentere at disse bestillingen er gjort som avrop på rammeavtale.

Tabell 5: Anskaffelser uten dokumentasjon

Prosjekt	Anskaffelsens verdi	Dokumentasjon	Leverandør
Ombygging av rådhuset	Forbruk ifølge regnskap mars 2023 ca. kr 1.6 millioner kroner	Ingen dokumentasjon på anskaffelsen	L.B
Brensmork ombygging av tredje etg.	Pristilbud fra leverandør kr. 5 866 860 inkl. mva. I tillegg to mindre pristilbud med en verdi på kr 292 606 inkl. mva.	Ingen dokumentasjon på anskaffelsen utover tilbudet fra leverandør	L.B
Brensmork kjeller og kursrom	Tre pristilbud fra L.B datert 26.11.2018 totalt pålydende 368 487 kr inkl. mva.	Ingen dokumentasjon på anskaffelsen utover tilbudet fra leverandør	L.B
Brensmork – rivning og bygging av terrasse	Pristilbud datert 30.4.2020 pålydende 155 078 kr inkl. mva.	Ingen dokumentasjon på anskaffelsen utover tilbudet fra leverandør	L.B
Brensmork - tilleggskjøp ombygging 2 etg.	Samlet verdi av enkeltstående fakturaer er 881 245 kr. inkl. mva. ²⁵	Det mangler endringsmeldinger eller bestilling knyttet til disse kjøpene	L.B

Kilde: Regnskapet til Eidsvoll kommune og dokumentasjon i kommunens elektroniske mappestruktur

Felles for disse anskaffelsene er at de er gjennomført direkte mot leverandør. Det foreligger et tilbud fra leverandør i noen tilfeller. Det er i tillegg registret flere enkeltstående fakturaer som ikke er knyttet til noen bestilling, eller definert som endringsmeldinger i henhold til kontrakt.

4.5 Andre anskaffelser

4.5.1 Systemer for prosjektgjennomføring og prosjektøkonomistyring

Kommunen har anskaffet to systemer for å følge opp byggeprosjekter, ISY Prosjekt Økonomi som er et system for byggeregnskap og Interaxo Project som er et system for dokumentasjon i byggeprosjekter. Flere ansatte har stilt spørsmål ved gjennomføringen av disse anskaffelsene.

En prosjektleder forteller i samtale 24.1.2023 at Interaxo Project ble benyttet som et prøveprosjekt under Prestegårdstunet BOA. Interaxo Project og ISY ble anskaffet uten sammenheng med prøveprosjektet. ISY var heller ikke en del av prøveprosjektet på Prestegårdstunet. Når det gjelder

²⁵ Etter teksten i flere av fakturaene kan det se ut til at enkelte fakturaer ikke gjelder Brensmork.

Interaxo Project, besluttet man også at systemet skulle brukes uten en formell evaluering. Alternative løsninger ble så vidt prosjektlederen bekjent ikke vurdert i noen av tilfellene.

Det kommer frem i samtale med en annen prosjektleder at det ikke var noen prosess knyttet til å vurdere behovene for disse systemene. Det ble bare bestemt at systemene skulle anskaffes. Det var ingen konkurranse knyttet til disse anskaffelsene (samtale med prosjektledere 26.4.2023).

ISY Prosjekt Økonomi

Revisjonen har fått oversendt et tilbud som gjelder ISY Prosjekt Økonomi. Tilbudet er signert og datert 23.8.2021. Kommunen kan ikke dokumentere at det er gjennomført en konkurranse, eller vurdering av anskaffelsen verdi.

Tabellen under viser priser oppgitt i tilbudet, inkludert opsjoner og serviceavtaler over en periode på fire år.

Tabell 6: Anskaffelsens verdi i henhold til pristilbud

Kategori	Beløp ²⁶
Fastpris programvare og konsulenttimer:	145 250 kroner
Serviceavtale over 4 år	208 000 kroner
Opsjoner	90 000 kroner
Serviceavtale for opsjoner over 4 år	22 000 kroner
Totalt	465 250 kroner

Tjenester utover det som inngår i fastpris faktureres 1. 350 kroner per time.

Leverandøren av ISY prosjekt Økonomi leverer flere tjenester til eiendomsforvaltningen. Det er derfor tidkrevende å finne ut hvilke kostander som er knyttet til denne anskaffelsen.

Interaxo Project

Eidsvoll kommune anskaffet Interaxo Project i 2022. Kommunen kan ikke dokumentere at det er gjennomført en konkurranse. Utover kommunikasjon på e-post datert 25.4.2022 og 26.4.2022 mellom representant fra kommunen og representant fra leverandør, mangler dokumentasjon på denne anskaffelsen.

Revisjonen har gjennomgått bruken av Interaxo med saksbehandler i kommunen. Følgende prosjekter er lagt inn i Interaxo:

²⁶ Eksklusiv merverdiavgift.

- BOA – Prestegårdstunet
- VIBA – Vilberg barneskole
- Vilberg barnehage

Revisjonens gjennomgang viser at kommunen i liten grad har benyttet systemet. Det er nå besluttet at Teams skal brukes som system for arkivering av prosjektdokumentasjon for nye prosjekter. For pågående prosjekter brukes dagens mappestruktur. I tillegg skal prosjektdokumentasjon av betydning arkiveres i kommunes saks- arkivsystem (samtale med prosjektleder 26.4.2023).

4.6 Revisjonens vurderinger

4.6.1 Internkontroll

Revisjonen legger til grunn at kommunen har på plass internkontroll som blant annet sikrer betryggende kontroll i innen anskaffelser. Sentrale elementer er arbeidsdeling, dokumentasjon og tydelig ansvar for hvem som kan ta beslutninger i en anskaffelse.

Kommunen har et reglement for anskaffelser som er vedtatt av kommunestyret. Reglementet legger opp til at kommunen utarbeider egne rutiner på området. Undersøkelsen viser at kommunen ikke har hatt slike rutiner før august 2022. Etter revisjonens vurdering er det en svakhet at kommunen ikke har hatt på plass egne rutiner for anskaffelser i investeringsprosjekt tidligere.

Undersøkelsen viser også at ifølge kommunens delegeringsreglement har virksomhetsleder fullmakt til å gjennomføre anskaffelser etter anskaffelsesloven § 2. Ifølge økonomireglementet har prosjektansvarlig for gjennomføring, innhente tilbud og inngå kontrakt. Videre har kommunen verken hatt en etablert fullmaktstruktur knyttet til anskaffelser i investeringsprosjekter, eller en ensartet praksis. Det kommer ikke tydelig frem i økonomireglementet hvem som er prosjektansvarlig. Dermed er det ikke klart om prosjektansvarlig og virksomhetsleder er samme person. Revisjonen vurderer det som en vesentlig svakhet at kommunen ikke har hatt på plass en fullmaktstruktur. Hvem som har fullmakt til å ta beslutninger i et investeringsprosjekt er viktig både for å ha oversikt over hvilke kontrakter kommunen er bundet opp i, og en klar ansvarsdeling.

Videre viser gjennomgangen at kommunen har manglet relevant dokumentasjon i tilnærmet alle anskaffelsene som revisjonen har valgt ut. I tillegg har dokumentasjonen vært lagret på ulike steder, for eksempel på ulike prosjekter i kommunes elektroniske mappestruktur eller hos leverandører. Etter revisjonens vurdering har kommunen brutt anskaffelsesregelverkets grunnleggende prinsipp om etterprøvnbarhet i svært mange anskaffelser. Revisjonen stiller også spørsmål ved om kommunens praksis er i tråd med kommunelovens bestemmelser om internkontroll. Revisjonen minner om at internkontroll kan bidra til blant annet godt omdømme og legitimitet, samt etterlevelse av lover og regler.

Slik revisjonen forstår det, er kommunen er i gang med å få på plass et mer ensartet system for dokumentasjon i investeringsprosjekter. Revisjonen ser positivt på dette.

Mangelfull dokumentasjon gjør det vanskelig å svare på hvordan kommunen har gjennomført de anskaffelsene som revisjonen har gjennomgått. Revisjonen legger til grunn at dersom det verken er skriftlig dokumentasjon eller intervjudata som støtter opp om at kommunen har gjennomført en aktivitet, for eksempel en konkurranse eller minikonkurranse, så har ikke aktiviteten vært gjennomført.

4.6.2 Anskaffelser av prosjektadministrative tjenester

Revisjonen har gjennomgått dokumentasjonen i 18 anskaffelser fordelt på to på rammeavtaler for prosjektadministrativ bistand. Avrop foreligger for tolv av anskaffelsene, hvorav to av avropene er oversendt fra leverandør. For tre av anskaffelsene foreligger ikke avropskjema, eller annen dokumentasjon på anskaffelsen. Over halvparten av avropene er ikke datert, og enkelte er ikke signert.

Ifølge rammeavtalen fra 2017 skal kommunen sørge for dokumentasjon på at leverandøren påtar seg oppdraget, mens i rammeavtalen fra 2013 er ordlyden mer uklar. Undersøkelsen viser at kommunen med ett unntak ikke kan dokumentere oppdragsbekreftelse. Avropene beskriver også i varierende grad hvilke oppgaver og tidsperioder oppdraget gjelder for. Det er videre flere eksempler på at leverandører fortsetter å levere tjenester etter at tidsintervallet er utløpt. Etter revisjonens vurdering har ikke kommunen tilfredsstillende dokumentasjon når det gjelder avtaler om oppdrag med leverandører.

Rammeavtalen fra 2013 åpner for at kommunen kan gjennomføre en minikonkurranse for anskaffelser over 300 000 kroner. I rammeavtalen fra 2017 står det at kommunen som hovedregel skal gjennomføre en minikonkurranse for anskaffelser over 500 000 kroner. Undersøkelsen viser at to av avropene på 2017-avtalen angir at anskaffelsens verdi er under 500 000 kroner. Det ene avropet er tildelt L.nr.1 etter fossefallmetoden, det andre er tildelt L.nr.2 etter at L.nr.1 takket nei til oppdraget. Anskaffelsene på 2013-avtalen er gjennomført som avrop på rammeavtalen, og tildelt L.nr. 1 etter fossefallsmetoden.

Når det gjelder øvrige anskaffelser tildelt L.nr.2 på rammeavtalen fra 2017, kan ikke kommunen dokumentere at det er gjennomført minikonkurranse, eller at L.nr.1 er forespurt. Etter revisjonens vurdering har kommunen ikke fulgt bestemmelsene i 2017-avtalen i disse anskaffelsene.

En av anskaffelse tildelt L.nr.1 på 2017-avtalen gjelder prosjektadministrativ bistand over tre og ett halvt år er knyttet til VIBA. Avropet angir ikke anskaffelsens verdi, men revisjonen anslår at verdien overstiger 500 000 kroner. Kommunen har etter revisjonens vurdering ikke fulgt hovedregelen i 2017-avtalen ved å ikke gjennomføre en minikonkurranse for denne anskaffelsen.

Revisjonen har funnet dokumentasjon på at det er gjennomført minikonkurranse i 1 av 18 anskaffelser. Når det gjelder minikonkurransen har kommunen fått bistand til å innhente og evaluere tilbud fra leverandøren som er rangert som nummer to i rammeavtalen fra 2017. Ifølge både anskaffelsesregelverket og kommunens innkjøpsreglement skal integritet og uavhengighet sikres i en anskaffelsesprosess. Revisjonen stiller spørsmål ved om disse prinsippene er ivaretatt, når

kommunen engasjerer en av leverandørene på rammeavtalen til å gjennomføre minikonkurranse mellom de øvrige leverandørene.

Revisjonen trekker også frem at kommunen har hatt to møter med noen av leverandørene på rammeavtalen fra 2017. Kommunen har angivelig tildelt oppdrag til enkelte av leverandørene på rammeavtalen. Etter revisjonens vurdering er dette i strid med anskaffelsesregelverkets grunnleggende prinsipper om konkurranse, likebehandling og forutberegnelighet.

Anskaffelse av byggherreombud lyst ut som konkurranse

Dette er en anskaffelse av byggherreombud for to barnehager og byggeleder VIBA, med en verdi av 15 millioner kroner. Kommunen hadde før utlysningen gjennomført anskaffelser fra L.nr.1 knyttet til prosjektadministrativ bistand på VIBA. Anskaffelsen er lyst ut på Doffin av Eidsvoll kommune. Det er ikke dokumentasjon som viser at ØRIK har bidratt med anskaffelsen, hvorfor anskaffelsen er lyst ut som en egen konkurranse, hvem som levert tilbud, eller evaluering av konkurransen. Dokumentasjonskravet i anskaffelsesregelverket er etter revisjonens vurdering ikke ivaretatt i denne anskaffelsen. Revisjonen påpeker også at kommunen burde vurdert om utlysningen ville være i konflikt med den tidligere anskaffelsen av prosjektadministrativ bistand på VIBA. Revisjonen presiserer at rammeavtalen ikke har noe forbud mot å anskaffe prosjektadministrativ bistand i en egen konkurranse.

4.6.3 Anskaffelser av entreprenørtjenester og systemer

Gjennomgangen har omfattet to anskaffelser lyst ut som egne konkurranser på Doffin, fire anskaffelser på rammeavtale og flere direkteanskaffelser. Revisjonen har undersøkt hvordan kommunen har dokumentert gjennomføringen av anskaffelsene.

De to anskaffelsene som er gjennomført som egne konkurranser er gjennomført av kommunen uten bistand fra ØRIK, slik innkjøpsreglementet krever. Når det gjelder anskaffelsen av entreprenørtjenester for Dal omsorgsboliger, har kommunen etter revisjonens vurdering tilfredsstillende dokumentasjon knyttet til konkurransen og evaluering av konkurransen. Når det gjelder BOA viser undersøkelsen at kommunen kan dokumentere tilsagnsbrev til leverandøren som vant konkurransen, men ikke innkomne tilbud eller evaluering. Etter revisjonens vurdering har kommunen derfor ikke ivaretatt dokumentasjonskravet i anskaffelsesregelverket i denne anskaffelsen.

Revisjonen har undersøkt fire anskaffelser på rammeavtale for tømrertjenester. Anskaffelsene er gjennomført som minikonkurranser. To av anskaffelsene er gjennomført av innleid byggeleder, og vedkommende har oversendt relevant dokumentasjon. De to andre anskaffelsene er gjennomført av kommunen. Undersøkelsen viser at kommunen mangler flere sentrale dokumenter i anskaffelse gjennomført av kommunen, blant annet dokumentasjon på at alle leverandørene er forespurt, evaluering av tilbudene og protokoll. Etter revisjonens vurdering har kommunen tilfredsstillende dokumentasjon knyttet til anskaffelsene og evaluering som er gjennomført av innleid byggeleder, men ikke når det gjelder anskaffelsene som er gjennomført av kommunen.

Det er ikke dokumentasjon på at prosjektet ombygging av 3. etg. ved Brensmork er anskaffet ved konkurranse, eller som minikonkurranse mellom leverandørene på rammeavtalen. Tilsvarende gjelder for ombygging av rådhuset. Revisjonen vurderer at disse anskaffelsene er direkte anskaffelser i strid med anskaffelsesregelverket.

Undersøkelsen viser videre at kommunen har gjennomført flere anskaffelser direkte mot L.B for ombygging av 2.etg ved Brensmork. Dette gjelder både arbeid som L.B har gitt et tilbud på, og fakturaer uten dokumenterte bestillinger. Revisjonen vurderer også at disse anskaffelsene er i strid med anskaffelsesregelverket.

Samlet har kommunen anskaffet for over 8 millioner kroner fra L.B. uten konkurranse på Brensmork i perioden fra 2018 til 2021. Revisjonen kan ikke utale seg om det kan ha vært lignede praksis i andre investeringsprosjekter. Revisjonen stiller likevel spørsmål ved om prosjektavdelingen har nødvendig kontroll med sine anskaffelser når gjennomgangen av to mindre prosjekter viser så store avvik.

Revisjonen vil også bemerke at ombyggingen av Brensmork er splittet i to anskaffelser på rammeavtalen. Flere oppdrag er gitt uten konkurranse, i tillegg til at det er en rekke enkeltstående kjøp. Revisjonen stiller spørsmål ved om arbeidet ved Brensmork skulle vært vurdert som én anskaffelse.

Når det gjelder anskaffelser av systemene ISY Prosjekt Økonomi og Interaxo Prosjekt viser gjennomgangen at disse systemene er anskaffet uten konkurranse. Før anskaffelsen ble det ikke vurdert om disse systemene dekket kommunens behov. Systemene har i liten grad vært i bruk, og er nå faset ut. Etter revisjonens vurdering er anskaffelsen av disse systemene ikke gjennomført i tråd med anskaffelsesregelverket. Revisjonen mener også at det er uheldig at kommunen ikke gjennomførte en behovsvurdering.

5 BRENSMORK

Denne delen av rapporten er rettet mot økonomisk oppfølging av kontrakter i to investeringsprosjekter i gjennomføringsfasen.

Prosjektene som er gjennomgått:

- Brensmork – rehabilitering 2. etasje (alle fakturaer er gjennomgått)
- Brensmork – rehabilitering 3. etasje (alle fakturaer er gjennomgått)

Kapittelet beskriver avslutningsvis kommunens praksis knyttet til garantier ved Dal omsorgsboliger og utvidelse av tre til fire parallell ved VIBA.

5.1 Brensmork rehabilitering andre etasje

Rehabilitering av andre etasje ved Brensmork ble utført i perioden 2019-2021. Oppdraget ble tildelt L.B²⁷ etter en minikonkurase på rammeavtalen. Det foreligger signert kontrakt mellom Eidsvoll kommune og L.B med tilhørende vedlegg datert 13.6.2019. Kontraktens verdi er 10,2 millioner kroner inkl. mva. Innleid byggeleder har fulgt opp utført arbeid og økonomien i denne kontrakten. Det foreligger sluttrapport fra innleid byggeleder datert 8.9.2020. Utover arbeid på kontrakt foreligger det tre endringsmeldinger. Endringsmeldingene er godkjent av innleid byggeleder før oversendelse til kommunen.

Det fremgår av samtalen med innleid byggeleder og sluttrapport at han kun har fulgt opp denne avtalen. Han forteller i samtale med revisjonen 21.4.2023 at han ikke er kjent med øvrig arbeid utført på Brensmork.

I tillegg til avtalen beskrevet over (hovedoppdraget), er det foretatt flere mindre arbeider, og en rekke enkeltstående kjøp som også er belastet ombygging av andre etasje ved Brensmork.

²⁷ Leverandør rangert som nummer 2 i rammeavtale tømrertjenester (2019-111).

Tabell 7: Oppdrag knyttet til rehabilitering av andre etasje Brensmork

Oppdrag	Pristilbud/kontrakt	Fakturert
Oppdrag kjeller – pristilbud	Kr 308.006,25 inkl. mva. datert 8.5.2018	Kr 308 006 inkl. mva.
Herregarderobe og kursrom i kjeller- tre pristilbud	Kr. 368 487,50 inkl. mva. alle datert 26.9.2018.	Kr. 526 327 inkl. mva.
Rivning og bygging av terrasse - pristilbud	Kr. 155 078, 13 inkl. mva. datert 30.04.2020.	Kr. 155 078,13 inkl. mva.
Andre faktura fra entreprenør	Foreligger ikke	Kr. 879 857 inkl. mva.

Kjeller (kursrom og herregarderobe)

Bestilling av arbeid knyttet til utført arbeid i kjeller på Brensmork (kursrom og herregarderobe) er gjennomført før avtalen om ombygging av andre etasje. ble inngått. Det foreligger ingen avtale mellom partene som regulerer arbeidet som skal utføres, kun flere pristilbud fra LB.

Tilbud fra L.B er datert før avtale om hovedoppdrag for andre etasje ved Brensmork er inngått. Arbeidet er imidlertid utført etter at avtalen om hovedoppdraget ble inngått. Arbeidet som utføres etter bestilling fra kommunen faktureres vanligvis når arbeidet er utført, siden det ikke foreligger noe avtale eller fremdriftsplan som gir grunnlag for a-konto fakturering. Disse arbeidene er ikke fulgt opp av innleid byggeleder.

Tabellen under viser arbeid med herregarderobe og kursrom som er fakturert kommunen.

Tabell 8: Arbeid i kjeller fakturert kommunen

Faktura tekst	Beløp Inkl. mva.	Dato
Oppstartsfart faktura – Ikke nærmere definert	100 000	30.7.2018
A-konto 1 Ikke nærmere definert	150 000	18.9. 2018
Rest faktura oppdrag kjeller	58 006	5.11.2018
Sum bestilling kjeller	308 006	
A-konto 1 herregarderobe og kursrom	120 000	10.12.2018
A-konto 2 herregarderobe og kursrom	187 000	17.12.2018
A-konto 3 herregarderobe og kursrom	120 000	28.12.2018
A-konto 4 herregarderobe og kursrom	99 327	18.6.2019
Sum A-konto kursrom og herregarderobe	526 327	

Rivning og bygging av terrasse

Før sluttrapport på Brensmork ombygging av 2 etasje forelå 8.9.2020, ble det sendt to fakturaer til kommunen. Fakturaene ble sendt i juni og september 2020, og gjaldt riving og bygging av terrasse på Brensmork. Som vedlegg til den første fakturaen finnes pristilbud fra L.B datert 30.4.2020. Dette er arbeid som er bestilt i samme tidsrom som L.B har en pågående kontrakt med kommunen knyttet til 2 etasje ved Brensmork. Også dette arbeidet er utført som en egen bestilling, og ikke fulgt opp av innleid byggeleder.

Andre fakturaer

Prosjektet Brensmork ombygging av andre etasje er også belastet med en rekke enkeltstående fakturaer.²⁸ Til sammen gjelder dette 28 enkeltstående fakturaer, som summerer seg til kr 879.857 kroner inkl. mva. Disse fakturaene er beskrevet nærmere i vedlegg 1 til rapporten. Ingen av disse fakturaene har vært innom byggeleder. De er heller ikke knyttet opp mot kontrakt, bestilling eller endringsmelding.

Hovedfunn etter gjennomgang av de 28 enkeltstående fakturaene belastet Brensmork andre etasje:

- For alle fakturaene er leveringsadresse lik postadresse, altså kommunens fakturamottak. For en del av fakturaene er det i tillegg påført ansvar, dvs. fakturamottak ansvar 67104.
- 10 av de kontrollerte fakturaene inneholder tilfredsstillende dokumentasjon. Det ligger imidlertid ikke med kopi av bestilling eller godkjenning fra kommunen (merket grønt i vedlegg 1, og gjelder nr. 12, 13, 14, 15, 20, 21, 22, 25, 26 og 28).
- 4 av fakturaene er ompostert til Brensmork (se nr. 1, 2, 3 og 17). Både faktura tekst og vedlegg viser at dette er arbeid utført på andre prosjekt. Det er usikkert om disse er ført på riktig prosjekt. 3 av disse er merket gult i vedlegget og inneholder ingen øvrige vesentlige feil ut over feilmerkingen (se nr. 1, 2 og 3).
- 2 fakturaer mangler all dokumentasjon, og kan ikke kontrolleres (merket blått i vedlegget, se nr. 6 og 10).
- 13 fakturaer inneholder vesentlige feil eller mangler, og er merket med rødt i vedlegget.
- Mangelfull dokumentasjon: Det foreligger ikke skriftlig avtale (bestilling) eller pristilbud som grunnlag for flere av fakturene. For noen fakturaer foreligger det et tilbud fra leverandør, men ingen aksept fra kommunen. Flere fakturaer viser til vedlegg som ikke finnes, eller det er manglende samsvar mellom faktura og vedlegg.
- Det er ved to tilfeller fakturert for 15 % påslag, og ikke 10 % som er kontraktsfestet i rammeavtalene for Tømrertjenester (f.eks. nr. 5 og 6). Videre er det ved to tilfeller inkludert 10 % påslag på faktura fra underleverandør til entreprenør. Deretter har entreprenør lagt på ytterligere 10 % (f.eks. nr. 8 og 9).

²⁸ Disse fakturaene kommer i tillegg til fakturaer som er knyttet til en avtale eller bestilling.

- Kjøp av til sammen 11 Led-TV/monitører fra en annen leverandør enn leverandøren som kommunen har rammeavtale med. Anskaffelsen er gjennomført via entreprenør (se tabell 10, samt nr. 16, 17, 18, 23 og 24 i vedlegg 1).
- Ved ett tilfelle har entreprenør både beregnet 10 % påslag og tatt betalt for samme jobb. Dette gjelder betaling for gebyr ved gravemelding til Eidsvoll kommune (nr. 19).
- Ved ett tilfelle har entreprenør beregnet 10 % påslag på fakturert bruttobeløp (inkl. mva.) fra underleverandør, og deretter beregnet mva. av hele beløpet. Dermed er det betalt mva. to ganger (se nr. 4).

For en beskrivelse av den enkelte faktura, vises det til vedlegg 1.

5.2 Ombygging tredje etasje Brensmork

Tabell 9: Oppdrag knyttet til ombygging av tredje etasje Brensmork

Oppdrag	Pristilbud/kontrakt	Fakturert a konto/ endringsmeldinger	Avvik
Ombygging tredje etasje	Avtale datert 8.9.2020 undertegnet av entreprenør, ikke av kommunen med verdi kr. 5 866 860 inkl. mva.	Kr 5 866 860 inkl. mva.	Fakturert beløp stemmer med avtalen
Pristilbud fra entreprenør basert på tilbud på andre 2 etasje datert 7.8.2020 ²⁹	Endringsmeldinger, tilleggsbestillinger mm.	Samlet verdi kr 3 156 374 inkl. mva.	

Hovedprosjekt – avtalen med entreprenør datert 8.9.2020.

A-konto faktura er i tråd med inngått avtale mellom kommunen og entreprenør. Prosjektet er gjennomført uten bistand fra innleid byggeleder. Det er mange endringsmeldinger og tilleggsbetalinger for arbeid belastet ombygging av tredje etasje Brensmork. Fakturaene er nærmere beskrevet i vedlegg 1 til rapporten.

Det er også gjort enkelte bestillinger til L.B som ikke er definert som endringsmeldinger, disse bestillingene er også beskrevet nærmere i rapportens vedlegg 1.

²⁹ Entreprenør har gitt pristilbud for tredje etasje som viser til tilbudet på andre etasje.

Hovedfunn etter gjennomgang av 17 enkeltfaktura/endringsordre belastet Brensmork tredje etasje:

Det er gjennomgått til sammen 17 enkeltfakturaer, eller endringsordrer som er tilknyttet ombygningen av Brensmork, tredje etasje. Fem av fakturaene gjelder 16 endringsmeldinger.

- 4 av de kontrollerte fakturaene inneholder tilfredsstillende dokumentasjon, og er fakturert korrekt. Det ligger imidlertid ikke med kopi av bestilling eller aksept fra kommunen for to av disse (merket grønt i vedlegg – gjelder nr. 29, 30, 34 og 37).
- 3 av de kontrollerte fakturaene (hvorav en kreditnota) er merket gult grunnet svak dokumentasjon (se nr. 42, 43, 45).
- 3 av de kontrollerte fakturaene inneholder ingen dokumentasjon, og kan ikke kontrolleres (se nr. 38, 40 og 41 – merket blått i vedlegget).
- Ytterligere 7 av de kontrollerte fakturaene inneholder vesentlige feil eller mangler:
 - Feilmerking av faktura (31 – rådmannskontoret)
 - Endringsmeldinger er ikke godkjent av kommunen (31, 32, 33, 35)
 - Direkteanskaffelser av 4 stk. Led-TV/monitorer (35, 36)
 - Manglende samsvar mellom faktura og vedlegg
 - Manglende dokumentasjon på kostnader knyttet til endringsmeldinger, særlig på materialer eller fakturerte kostnader fra underleverandører
 - Samme kostnad er fakturert to ganger (nr. 36, veggfeste)

To fakturaer kan trekkes fram som eksempler.

Faktura nr. 4393 (nr. 35) inneholder 8 endringsmeldinger for til sammen 1.209.892,37 kroner. Ingen av disse endringsmeldingene er underskrevet av byggherre, og det foreligger dermed ingen dokumentasjon på at arbeidet er bestilt/avtalt. Den første endringsmeldingen gjelder levering og montering av solskjerming. Det fremkommer ikke hvilken leverandør som er benyttet, eller hva materialene har kostet. Påslaget kommer heller ikke frem noe sted. Det framkommer at elektriker er benyttet, men ikke hvem. Det foreligger ingen bekreftelse, eller faktura fra underleverandører.

Tilsvarende gjelder for endringsmelding EO-06 Bygg rev 1. Her står det bare levering og montering av 3 stk. monitorer Samsung 85 tommer på møterom, som skal koste kommunen til sammen 98.700 kroner inkl. mva. Ingen nærmere spesifikasjon gis, og ingen dokumentasjon ligger ved.

Faktura nr. 4523 (nr. 39) er sluttoppgjøret for prosjektet i tredje etasje. Her har kommunen blitt fakturert for et **forseringstillegg** på 100.000 kroner. Det foreligger ingen avtale eller dokumentasjon på dette beløpet. Videre er det lagt med timelister på til sammen 156 timer, men vi kan bare finne igjen 86 timer på mottatt faktura.

5.2.1 Kjøp av LED-TV/monitorer

De kontrollerte bilagene viser at Eidsvoll kommune har anskaffet til sammen 15 LED-TV/monitorer via entreprenør. Av de totalt 15 skjermene som er levert, har kommunen funnet igjen 6.

For 11 av skjermene, er kvittering fra leverandøren lagt med som dokumentasjon (Brensmork andre etasje). De fire siste (Brensmork tredje etasje) er fakturert på to ulike samlefakturaer fra entreprenør.

Her foreligger det ingen dokumentasjon/kvittering på kjøpet. Dermed er det ikke mulig å finne ut om disse er levert fra den samme leverandøren.³⁰

Tabell 10: Anskaffelser av TV-er

Produkt ³¹	Ordredato	Beløp inkl. mva	Kommentar	Nr.
Samsung 75 tommer – 2 stk. m/tilbehør	29.8.19	48.976,40	Skjermer lokalisert på møterom i tredje etasje	16
Samsung 75 tommer – 2 stk. m/tilbehør	30.8.19	48.976,40	Skjermer er ikke funnet	17
Samsung 75 tommer – 2 stk. m/tilbehør	29.8.19	48.976,40	1 skjerm funnet i møterom ved kursrom, kjeller. 1 skjerm ikke funnet.	18
LG 82 tommer – 2 stk. m/tilbehør Faktura inkl. også 8 timer montering.	28.1.20	70.146,40	Begge skjermer funnet i møterom andre etasje	23
LG 75 tommer – 3 stk. m/tilbehør	7.2.20	15.839,88* *Kun for en skjerm	Vedlagt faktura er på 3 skjermer. Trestandard har fakturert kommunen for 1. Ikke funnet faktura på de 2 andre skjermene. En skjerm funnet på Møterom Myhrer første etasje.	24
Levering og montering av Samsung 85 tommer på møterom – 3 stk. EO-06 Bygg rev 1	3.11.20	98.700,00	Skjermene er fakturert via en endringsordre fra entreprenør.	35
Levering og montering 75 tommer Samsung på vegg. – 1 stk.	25.8.20	37.000,15	Skjermen er inkl. i pristilbud på arbeider ved Rådmann kontor rev 1. Kvittering fra leverandør ikke vedlagt, unntatt en kvittering	36

³⁰ Dette er en annen leverandør enn leverandøren som kommunen har rammeavtale med.

³¹ Produkt nr. 16, 17, 18, 23 og 24 er levert fra en annen leverandør enn den kommunen har rammeavtale med.

Tabell 10: Anskaffelser av TV-er

Inkl. veggfeste og frakt.			på veggfeste som også er inkl. i opprinnelig tilbud.	
Sum totalt		358.615,63		

5.3 Andre forhold

5.3.1 Garantier

Revisjonen fått oversendt dokumentasjon fra kommunen om at garantien totalentreprenør skal stille i en totalentreprise er redusert fra 10 % til 5 % ved Dal omsorgsboliger. Verdien er redusert fra ca. 3 millioner kroner til ca. 1,5 millioner kroner. Dette ble kjent for kommunen da det ble behov for å benytte garantien. Det foreligger ikke noe dokumentasjon som viser hvorfor garantien ble endret.

5.3.2 VIBA Utvidelse fra tre til fire parallell

Når det gjelder påstander knyttet til utvidelse fra tre til fire parallell ved VIBA, kommer det frem i samtaler med revisjonen at det har vært et møte mellom ledelsen ved eiendomsavdelingen og entreprenør 4.4.2022. I møtet inngikk kommunen og entreprenør for dette prosjektet en muntlig avtale om kostnaden knyttet til endringen fra tre til fire parallell. Det foreligger ikke referat fra dette møtet, eller annen relevant dokumentasjon på kommunens vurderinger i denne saken.

Samtaler revisjonen har hatt knyttet til denne saken, viser videre at det er en stor avstand mellom hva de ulike aktørene forklarer om kommunens begrunnelse for å gjennomføre møtet.

5.4 Revisjonens vurderinger

Gjennomgangen av Brensmork ombygging av andre og tredje etasje er rettet mot to mindre byggeprosjekter. Funnene kan av den grunn ikke generaliseres til å gjelde flere prosjekter.

Revisjonen legger til grunn at alle kostnader som blir belastet et investeringsprosjekt er reelle, vedrører prosjektet, er tilfredsstillende dokumentert og samsvarer med inngåtte avtaler. Revisjonen forventer også at kommunen har etablert kontrollmekanismer som sikrer dette.

Etter revisjonens vurdering er slike kontrollmekanismer kun etablert for den delen av ombyggingen av andre etasje ved Brensmork som er fulgt opp av innleid byggeleder.

Gjennomgangen viser en rekke feil, mangler og uklarheter ved den økonomiske oppfølgingen og fakturakontroll i disse to prosjektene. Manglene kommenteres kort under.

Bokføringsforskriften setter krav til hva en faktura skal inneholde. Svært mange av fakturaene som er undersøkt er gjennomgående for svakt dokumentert. Enkelte fakturaer har ingen underliggende dokumentasjon. I andre tilfeller er det kun lagt ved et tilbud fra underleverandør eller lignende. Det er også registrert avvik mellom vedlegg til faktura og fakturert beløp i flere tilfeller. Et gjennomgående funn er også at det ikke er mulig å kontrollere faktura mot bestilling/avtale eller kontrakt. Endringsmeldinger er heller ikke behandlet i tråd med kommunens reglement. Det er et fåtall av endringsmeldingene som er godkjent av kommunen.

Etter revisjonens vurdering er det registrert mange brudd på bokføringsforskriftens § 5-1-1 i det materialet revisjonen har gjennomgått. Ett eksempel på dette er bokført kostnad på 100 000 kroner eks mva. knyttet til forsering av arbeidet ved tredje etasje på Brensmork. Dette beløpet er bakt inn i sluttoppgjør, sammen med flere andre tilleggsregninger. Det foreligger ingen dokumentasjon på hva dette beløpet er knyttet til. En konsekvens av manglende dokumentasjon er at det er vanskelig å vurdere en del av kostnadene som er belastet disse prosjektene.

Undersøkelsen viser at kommunen har akseptert faktura ved oppstart av arbeidet og a-konto fakturaer for arbeid som ikke er nedfelt i en kontrakt med leverandør. Flere a-kontobeløp kommunen er fakturert med er runde summer, og det er ikke mulig å vurdere om det er utført noe arbeid på tidspunktet for fakturering. Etter revisjonens vurdering bærer flere av disse fakturaene preg av forskuddsbetaling. Beløpet som er fakturert a-konto når det gjelder arbeid utført ved herregardegarderobe og kursrom i kjeller, stemmer heller ikke med det revisjonen har funnet av tilbud fra leverandør.

Det er registrert flere eksempler på at rammeavtalens bestemmelser praktiseres feil. Dette gjelder blant annet bestemmelsen om at entreprenør kan fakturere 10 % tillegg for leveranser fra underleverandør. Det er registrert flere tilfeller der underleverandør først legger på 10 % ved fakturering, deretter faktureres kommunen med ytterligere 10 % fra hovedleverandør. I andre tilfeller er det brukt 15 % påslag. Det er også registrert andre lignende feil. Etter revisjonens vurdering viser undersøkelsen at kommunen ikke har god nok kontroll med at rammeavtalens bestemmelser blir overholdt.

Det er registrert flere fakturaer som er belastet Brensmork, men hvor fakturetekst og fakturaunderlag tilsier at dette er arbeid som ikke vedrører Brensmork. Et eksempel på dette er faktura som gjelder rådmannens kontor og Eidsvollhallen. Dette fremkommer ikke som feilføringer, men som senere korrigerings/plassering av disse fakturaene til Brensmork-prosjektet. Hva som er årsaken til dette, fremgår ikke.

Gjennomgangen viser også at det er kjøpt 15 stk. LED-TV/monitorer som er belastet andre og tredje etasje ved Brensmork. Det er entreprenør som på vegne av kommunen har stått for disse anskaffelsene, og fakturert kommunen for dette. Det foreligger ingen skriftlig bestilling. De fleste av disse kjøpene er dokumentert med underliggenefaktura fra leverandør, mens andre er tatt med i en oversikt fra entreprenør uten dokumentasjon. Revisjonen vil bemerke at det fremstår uheldig at kommunen kjøper Led-TV/monitorer via entreprenør. Kjøpene er ikke gjennomført hos kommunens

rammeavtaleleverandør, noe som kan ha medført at kommunen ikke har fått tatt del i fremforhandlede rabatter. Videre er dette brudd på både inngåtte avtaler og anskaffelsesregelverket.

Kommunen har selv foretatt en gjennomgang av LED-TV/monitører lokalisert ved Brensmork. Seks av Led-TV/monitorene er funnet der. Kommunen har foreløpig ikke oversikt over hvor de øvrige befinner seg. Revisjonen vurderer dette som kritikkverdig.

Flere av forholdene illustrerer etter revisjonens vurdering også behov for strammere rammer og tydelige retningslinjer som definerer hvem som har fullmakter til å ta beslutninger i et investeringsprosjekt og hva den enkelte kan beslutte. Endret garantibeløp ved Dal omsorgsboliger og den muntlige avtalen om vederlag for utvidelse av VIBA fra tre til fire parallell er også eksempler på dette. I disse tilfellene blir det gjort beslutninger som ikke følger inngåtte avtaler, eller prosedyrer for gjennomføring av investeringsprosjekter. Etter revisjonens vurdering bør det ikke være opp til enkeltmedarbeidere å ta stilling til denne type beslutninger. Vedtatt budsjettramme samlet for prosjektet bør heller ikke alene være handlingsrommet for beslutninger i et prosjekt.

Etter revisjonens vurdering har ikke kommunen en tilfredsstillende internkontroll knyttet til økonomisk oppfølging av investeringsprosjekter. Gjennomgangen viser videre at kommunens kontrollmekanismer ikke fungerer, når slike mangler ikke blir oppdaget. Gjennomgangen viser videre hvilke konsekvenser manglende internkontroll kan få på dette området.

6 REVISJONENS KONKLUSON OG ANBEFALINGER

Eidsvoll kommune har ikke en tilfredsstillende internkontroll som sikrer at anskaffelser i investeringsprosjekter gjennomføres i tråd med lov, forskrift, inngåtte rammeavtaler og kommunens eget reglement. Materialet som er gjennomgått viser mange feil ved avrop på rammeavtaler, og en rekke ulovlige direkteanskaffelser. Kommunen har med få unntak brutt dokumentasjonskravet i anskaffelsesregelverket.

Undersøkelsen viser også en rekke feil, mangler og uklarheter ved den økonomiske oppfølgingen og fakturakontroll i to investeringsprosjekter.

Kommunen mangler kontrollmekanismer og fullmaktstruktur knyttet til investeringsprosjekter. Dette utgjør en stor risiko for anskaffelser i investeringsprosjekter.

Anbefalinger

Kommunedirektøren bør:

1. etablere og ta i bruk internkontroll som sikrer at kommunen følger anskaffelsesregelverket og ivaretar en tilfredsstillende økonomisk oppfølging, herunder fakturakontroll, av investeringsprosjekter.
2. etablere kontrollmekanismer som sikrer reell kontroll med investeringsprosjekter, og at kommunen følger egne etablerte prosedyrer, herunder kommunens økonomireglement.
3. etablere en fullmaktstruktur for investeringsprosjekter som tydelig beskriver hvilke fullmakter som ligger til ulike roller.
4. sørge for at alle arkivverdige dokumenter arkiveres i kommunens saks- arkivsystem.
5. sørge for ensartet lagring av prosjektdokumentasjon som ikke er arkivverdig.

7 LITTERATUR OG KILDELISTE

Lov og forskrift

Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) av 22.6.2018 nr. 83.

Lov om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven) av 17.6.2016 nr. 73.

Forskrift om offentlige anskaffelser (anskaffelsesforskriften) av 12.8.2016 nr. 974.

Litteratur

KS (2020): Orden i eget hus – kommunedirektørens internkontroll. Praktisk veileder. Versjon 3.

Dokumenter fra kommunen

Eidsvoll kommune (2013): Rammeavtale prosjektadministrative oppgaver. Avtale 2013-110.

Eidsvoll kommune (2016): Kontrakt (byggeblankett 8440A) med vedlegg (tilsvarende byggeblankett 8440B). Koordinator for prosjekteringsfasen.

Eidsvoll kommune (2017): Rammeavtale prosjektadministrative tjenester. Avtale 2017-102.

Eidsvoll kommune (2019): Rammeavtale tømrertjenester. Avtale 2019-111.

Eidsvoll kommune (2021a): Invitasjon til minikonkurranse. Tilbudsfrist 3.3.2021.

Eidsvoll kommune (2021b): Utkast til avrop prosjektledelse. 16.3.2021.

Eidsvoll kommune (2021c): Kunngjøring av kontraktsinngåelse for anskaffelse av Vilberg barneskole (VIBA), Langset barnehage (LABH) og utvidelse Vilberg barnehage (VIBH). Hentet fra Doffin (Database for offentlig innkjøp)

Eidsvoll kommune (2021d): Evaluering av Dal omsorgsboliger, i notat datert 19.4.2021. Dokument fra leverandør.

Eidsvoll kommune (2021e): Økonomireglement for Eidsvoll kommune. Vedtatt i Kommunestyret 22.6.2021.

Eidsvoll kommune (2023a): Organisasjonskart for eiendomsforvaltningen.

Eidsvoll kommune (2023b): Anmodning om dokumenter. Kommunens referanse 22/8157-2. 2.12.2022.

Nettsider

Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (2023a): Virksomhetens gjennomføring av minikonkurranse <https://dfo.no/3-virksomhetens-gjennomforing-av-minikonkurranse>. [13.4.2023].

Direktoratet for økonomistyring (2023b): Anskaffelser <https://anskaffelser.no/anskaffelsesprosessen/anskaffelsesprosessen-steg-steg/avklare-behov-og-forberede-konkurransen/forberede-konkurransen> [21.4.2023].

Eidsvoll kommune (2023c): Delegeringsreglement <https://delegering.kf.no/delegering/publikum/3035>
[26.9.2023].

8 VEDLEGG

8.1 Resultat av fakturakontroll

Tabellen under viser revisjonens gjennomgang av fakturakontroll. Tabellen gjengir blant annet fakturareferanse, kommentar ved bokføring, underleverandør, fakturalinjer og funn. Funn omfatter også delvis revisjonens vurdering.

Revisjonens vurdering er markert med følgende farger:

Farger med forklaring	
Farge	Forklaring
	Fakturaen inneholder vesentlige feil eller mangler.
	Fakturaen inneholder mindre feil eller mangler.
	Fakturaen inneholder tilfredsstillende dokumentasjon.
	Mangler vedlegg og/eller dokumentasjon. Ikke grunnlag for vurdering.

Rehabilitering andre etasje Brensmork					
Nr	Fakturanr/ Bilagsnr	Dato	Beløp	Tekst/Kommentar	Vurdering
1	2631/ 61812842	060718	18.587,50	<p>Fakturareferanse: Himling Eidsvollhallen / Småprosjekter 2018</p> <p>Kommentar ved bokføring: Feilmerket med Eidsvollhallen. Arbeidet er utført på Brensmork</p> <p>Underleverandør: Ja.</p> <p>Fakturalinjer: Demontering av himling. Rydding av himling til kjeller inkl. 10 % påslag.</p> <p>Funn: a) det er ikke lagt med faktura fra underleverandør, bare kopi av tilbud.</p>	

2	3642/ 61919686	041019	9.000,00	<p>Fakturareferanse: Montering av skjermer Rådhus / Eidsvoll småprosjekter 2019</p> <p>Kommentar ved bokføring: Feil i merking. Montasje av skjermer kontorer Brensmork 2.</p> <p>Underleverandør: Nei</p> <p>Fakturalinjer: Tømrerarbeid iht vedlegg.</p> <p>Funn: Timeliste vedlagt, til sammen 18 timer. Disse er spesifisert med montering av TV rådhus, mens kostnaden er ført på prosjekt Brensmork.</p>	
3	3689/ 61921347	251019	66.316,25	<p>Fakturareferanse: Trapper Eidsvollhallen/ Eidsvoll småprosjekter 2019</p> <p>Kommentar ved bokføring: Feil merket i faktura. Arbeide Brensmork Hovedbygg</p> <p>Underleverandør: Malermesterfirma</p> <p>Fakturalinjer: Faktura iht vedlegg. Vedlegget har følgende fakturalinjer: Legging av belegg i 3 trapper, legging av belegg trinn/tribune, avriving av belegg og sliping til epoxy tribune, lim og festemateriell</p> <p>Funn: a) Faktura ser ut til å gjelde hallen og ikke Brensmork? Feilført på prosjektet?</p>	
4	2653/ 61813780	300718	11.654,45	<p>Fakturareferanse: Brensmork hjemmetjeneste - fjerning av treningsapparat</p> <p>Kommentar ved bokføring: Arbeid i forbindelse med skifte av vinduer i Brensmork 2.</p> <p>Underleverandør: Ja, containerleie</p> <p>Fakturalinjer: Container inkl. 15 % påslag ved fjerning av treningsapparat. Utført arbeid ifm. fjerning av treningsapparat.</p> <p>Funn: a) Det er lagt på 15 % påslag på faktura fra underleverandør.</p>	

				<p>b) Påslaget er lagt på hele faktura inkl. mva. Dette er deretter viderefakturert til kommunen med mva en gang til.</p> <p>c) Arbeidet 5 timer ikke dokumentert (fastpris?)</p>	
5	3075/ 61824154	071218	38.975,88	<p>Fakturareferanse: Åpningsbare vinduer i kursrom</p> <p>Kommentar ved bokføring: bytte av vinduer</p> <p>Underleverandør: Ja (tilbud på vinduer)</p> <p>Fakturalinjer: Innkjøp av vinduer inkl. 15% påslag</p> <p>Funn:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Påslag 15% b) Det fremkommer ikke om tilbudet inkl. mva. c) Det fremkommer ikke om tilbudet er akseptert, eller om varene er levert. d) Faktura fra underleverandør ikke vedlagt. 	
6	3127/ 61825512	281218	57.508,75	<p>Fakturareferanse: Tilleggsarbeider barnehage og garderobe</p> <p>Kommentar ved bokføring: ombygging Brensmork</p> <p>Underleverandør:</p> <p>Fakturalinjer:</p> <p>Funn: Mangler vedlegg. Kan ikke kontrolleres</p>	
7	3133/ 61825514	211218	5.175,00	<p>Fakturareferanse: Tilleggsarbeider herregarderobe og kursrom</p> <p>Kommentar ved bokføring:</p> <p>Underleverandør: Ja, malermesterfirma</p> <p>Fakturalinjer: Utført arbeid. I faktura fra underleverandør fremkommer følgende: list under gnistområde peis, levering og rep av sluk.</p>	

				Funn: Ikke samsvar mellom vedlegg og faktura. Deler av vedlegg fjernet.	
8	3202/ 61901162	180119	30.184,75	<p>Fakturareferanse: Tilleggsarbeider dører og rom under trapp</p> <p>Kommentar ved bokføring: Tilleggsarbeid for herregarderobe</p> <p>Underleverandør: Ja, malermesterfirma</p> <p>Fakturalinjer: Underentreprenør inkl. påslag 10%</p> <p>Funn: a) Underleverandør legger på 10 % på alle utgifter til leverandør som legger på ytterligere 10%. Usikkert om påslaget fra malermester gjelder bare materialer eller også timer. På timelisten står det påslag 10%. b) Leveringsbekreftelse fra malingsleverandør, ikke faktura. Usikkert om priser er med eller uten mva.</p>	
9	3263/ 61903221	180219	68.407,35	<p>Fakturareferanse: Tilleggsarbeider av dører, rør og vegger.</p> <p>Kommentar ved bokføring: Maling av dører og rør. Ny garderobe herre</p> <p>Underleverandør: Ja, malermesterfirma</p> <p>Fakturalinjer: UE³² inkl. påslag 10%</p> <p>Funn: A) Underleverandør legger på 10 % på alle utgifter til leverandør som legger på ytterligere 10%. b) Leveringsbekreftelse fra malingsleverandør, ikke faktura. Usikkert om priser er med eller uten mva.</p>	
10	3265/	180219	128.727,50	Fakturareferanse: Brensmork inngangsparti	

³² Underentreprenør.

	61903266			<p>Kommentar ved bokføring: Maling og belegg i nytt inngangsparti</p> <p>Underleverandør:</p> <p>Fakturalinjer: gulvbelegg iht. tilbud. Maling iht. tilbud</p> <p>Funn: Mangler vedlegg. Kan ikke kontrolleres</p>	
11	3313/ 61905450	140319	1.773,63	<p>Fakturareferanse: Montering av nøkkelboks og sylindere</p> <p>Kommentar ved bokføring: Adgangsløse for nytt lager</p> <p>Underleverandør: Ja, kjøp av lås</p> <p>Fakturalinjer: tømmerarbeid iht vedlegg. Materialer iht. vedlegg inkl. 10%</p> <p>Funn: Ikke samsvar mellom hovedfaktura og vedlegg. Tømmerarbeid iht. vedlegg: ingen timeliste lagt ved</p>	
12	3314/ 61905451	140319	8.580,00	<p>Fakturareferanse: Byggvask kjeller garderobes og kursrom</p> <p>Kommentar ved bokføring: byggvask</p> <p>Underleverandør: Ja</p> <p>Fakturalinjer: Underleverandør med 10 % påslag Byggvask med kjøring.</p> <p>Funn: OK</p>	
13	3336/ 61906027	250319	40.562,50	<p>Fakturareferanse: Kursrom</p> <p>Kommentar ved bokføring: Glassvegger for nytt kursrom</p> <p>Underleverandør: Ja, glassfelt.</p> <p>Fakturalinjer: Underleverandør med 10 % påslag.</p>	

				Funn: OK	
14	3355/ 61906517	010419	2.726,09	<p>Fakturareferanse: Låssylinder rom under trapp</p> <p>Kommentar ved bokføring: Nytt låssystem til nytt lager for hjemmetjenesten</p> <p>Underleverandør: Ja, kjøp av lås</p> <p>Fakturalinjer: Tømrerarbeid iht. vedlegg. Materialer iht. vedlegg inkl. 10% påslag.</p> <p>Funn: OK</p>	
15	3450/ 61910912	030619	1.500,00	<p>Fakturareferanse: Brensmork hovedhus. kursrom</p> <p>Kommentar ved bokføring: Montasje av kjøkken</p> <p>Underleverandør:</p> <p>Fakturalinjer: tømrerarbeid iht. vedlegg</p> <p>Funn: OK</p>	
16	3587/ 61917323	040919	48.976,40	<p>Fakturareferanse: Møterom Brensmork 4</p> <p>Kommentar ved bokføring: Monitorer for møterom Brensmork</p> <p>Underleverandør: Elektrovarehus</p> <p>Fakturalinjer: Materialer iht. vedlegg inkl. 10 % påslag. 2 stk. Samsung 75 tommer, kabler, veggheng, hjemlevering med innbæring.</p> <p>Funn: a) kjøp utenfor avtale. Kommunen har rammeavtale med annen leverandør b) Kommunen bekrefter at begge skjermene er funnet</p>	
17	3589/ 61917325	040919	48.976,40	<p>Fakturareferanse: Møterom Eidsvoll Rådhus/Eidsvoll småprosjekter 2019</p> <p>Kommentar ved bokføring: Monitorer for møterom</p>	

				<p>Underleverandør: Elektrovarehus</p> <p>Fakturalinjer: Materialer iht. vedlegg inkl. 10 % påslag. 2 stk. Samsung 75 tommer, kabler, veggheng, hjemlevering med innbæring.</p> <p>Funn: a) kjøp utenfor avtale. Kommunen har rammeavtale med annen leverandør b) Kommunen har ikke funnet disse skjermene.</p>	
18	3588/ 61917324	040919	48.976,40	<p>Fakturareferanse: Møterom Brensmork 4</p> <p>Kommentar ved bokføring: Kjeller kursvirksomhet</p> <p>Underleverandør: Elektrovarehus</p> <p>Fakturalinjer: Materialer iht vedlegg inkl 10 % påslag. 2 stk. Samsung 75 tommer, kabler, veggheng, hjemlevering med innbæring.</p> <p>Funn: a) kjøp utenfor avtale. Kommunen har rammeavtale med annen leverandør b) Kommunen har funnet en av disse skjermene.</p>	
19	3637/ 61919680	041019	6.555,00	<p>Fakturareferanse: Gravemelding</p> <p>Kommentar ved bokføring: Gravemelding Molock-prosjektet</p> <p>Underleverandør: Eidsvoll kommune</p> <p>Fakturalinjer: Gebyr for gravemelding. Utført arbeid</p> <p>Funn: a) 10% påslag på faktura fra kommunen. Ikke i samsvar med rammeavtalen ettersom det er fakturert 2 timer for arbeidet i tillegg.</p>	
20	3641/ 61919685	041019	750,00	<p>Fakturareferanse: Støping av sluk 3 etg</p> <p>Kommentar ved bokføring: støping av sluk</p> <p>Underleverandør:</p>	

				<p>Fakturalinjer: Tømrerarbeid iht vedlegg</p> <p>Funn: OK</p>	
21	3779/ 61924118	251119	988,90	<p>Fakturareferanse: Antenne</p> <p>Kommentar ved bokføring: Antennearbeid</p> <p>Underleverandør: Ja, kjøp av antenne</p> <p>Fakturalinjer: Materialer iht. vedlegg inkl. 10% påslag</p> <p>Funn: OK</p>	
22	3877/ 62002547	310120	5.885,00	<p>Fakturareferanse: Asbestsanering</p> <p>Kommentar ved bokføring: Asbestsanering av kanaler</p> <p>Underleverandør: Ja, asbestsaneringsfirma</p> <p>Fakturalinjer: Faktura iht. vedlegg inkl. 10 % påslag</p> <p>Funn: OK</p>	
23	3879/ 62002548	050220	70.146,40	<p>Fakturareferanse: Inventar Brensmork 2</p> <p>Kommentar ved bokføring: Monitor for rapportrommet og glass møterommet.</p> <p>Underleverandør: Elektrovarehus</p> <p>Fakturalinjer: Materialer iht. vedlegg inkl. 10 % påslag. Montering 8 timer. 2 stk. LG 82 tommer, kabler, veggheng, hjemlevering med innbæring.</p> <p>Funn: a) kjøp utenfor avtale. Kommunen har rammeavtale med annen leverandør b) Kommunen bekrefter at begge skjermer er funnet – møterom 2. etg.</p>	
24	3906/ 62003776	210220	15.839,88	<p>Fakturareferanse: Timesarbeider iht. avtale</p> <p>Kommentar ved bokføring: Tilleggsarbeide for prosjektet Brensmork del 1</p>	

				<p>Underleverandør: elektrovarehus</p> <p>Fakturalinjer: Tømrerarbeider 4 timer Forbruksmateriell fra bil (ikke dokumentert timeliste eller forbruksmateriell fra bil) Materialer iht. vedlegg inkl. 10% påslag.</p> <p>Vedlegget viser kjøp av 3 LG 75 tommer fra Elektrovarehus, levert til Myhrervegen 33. Kun en av disse skjermene er inkludert i denne fakturaen. Er de 2 andre på en separat faktura?</p> <p>Funn:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 1 skjerm funnet, møterom Myhrer 1. etg. Usikkert hvordan de 2 andre skjermene på fakturakopi fra Elektrovarehus er håndtert. b) Kjøp utenfor rammeavtale 	
25	4017/ 62007665	080420	5.704,33	<p>Fakturareferanse: Kjøkkenbenk og underskap</p> <p>Kommentar ved bokføring: kjøkkenskap, tillegg</p> <p>Underleverandør: Ja, kjøp av kjøkken</p> <p>Fakturalinjer: Iht. vedlegg inkl. 10% påslag.</p> <p>Funn: OK</p>	
26	4018/ 62007666	080520	12.223,75	<p>Fakturareferanse: Vann og avløp til 3. etg.</p> <p>Kommentar ved bokføring: NS21</p> <p>Underleverandør: Rørlegger</p> <p>Fakturalinjer: iht. vedlegg inkl. 10% påslag</p> <p>Funn: OK</p>	
27	4069/ 62015779	130520	99.523,06	<p>Fakturareferanse: Arbeider iht. avtale / Brensmork 4</p> <p>Kommentar ved bokføring: Tilleggsarbeider iht. avtale</p>	

				<p>Underleverandør: Melermesterfirma</p> <p>Fakturalinjer: Tømrerarbeid iht. vedlegg. Materialer iht. vedlegg inkl. 10 % påslag.</p> <p>Funn:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Vedlegg er faktura fra underleverandør. Hoveddelen av dette er malerarbeider. b) Ufullstendige vedlegg. Får ikke beløpene til å stemme 	
28	4124/ 62017733	080720	25.631,45	<p>Fakturareferanse: Arbeider iht. avtale</p> <p>Kommentar ved bokføring: Etablering av rom for biologisk avfall</p> <p>Underleverandør: Ja</p> <p>Fakturalinjer: Tømrerarbeid iht. vedlegg. Materialer iht. vedlegg inkl. 10% påslag.</p> <p>Funn: OK</p>	
Ombygging tredje etasje - Brensmork					
Nr	Fakturanr/ Bilagsnr	Dato	Beløp	Tekst/Kommentar	Vurdering
29	4210/ 62021761	060820	153.250,00	<p>Fakturareferanse: Malingsarbeider iht. tilbud/03 Brensmork maling skråbygg</p> <p>Kommentar ved bokføring: Malerarbeid. Kjøkken 3. etg.</p> <p>Underleverandør:</p> <p>Fakturalinjer: Pris iht. vedlegg (undertegnet av leverandør, og godkjent av kommunen)</p> <p>Funn: OK</p>	
30	4280/ 62025462	210920	77.534,88	<p>Fakturareferanse: Brensmork bhg – rørleggerarbeid kjøkken/Brensmork 4</p> <p>Kommentar ved bokføring: Kjøkken i 3 etg</p> <p>Underleverandør: Rørlegger</p>	

				<p>Fakturalinjer: Underentreprenør og materialer iht. vedlegg inkl. 10% påslag</p> <p>Funn: OK</p>	
31	4297/ 62026295	311020	8.958,13	<p>Fakturareferanse: Brensmork 3 etg – E0 01-EL/05 Rådmannskontor</p> <p>Kommentar ved bokføring: Feil i merking. Gjelder 3. etg Brensmork, ikke Rådmannskontor</p> <p>Underleverandør: Elektriker. Elektrovarehus. Montering av bordbrønn i møterom</p> <p>Fakturalinjer: EO 01-EL/HDMI-kabler</p> <p>Funn:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Kjøp utenfor avtale (HDMI-kabel). b) Ikke godkjenning/underskrift fra byggherre 	
32	4348/ 62029829	101220	102.166,66	<p>Fakturareferanse: E0-07 Bygg / 04 Hjemmesykepleier 3. etg</p> <p>Kommentar ved bokføring:</p> <p>Underleverandør:</p> <p>Fakturalinjer: EO-07-Bygg Nytt inngangsparti 3 etg Endringsmelding vedlagt</p> <p>Funn: Ikke underskrift fra byggherre</p>	
33	4383/ 62032478	301220	53.735,00	<p>Fakturareferanse: Endringsordre iht. avtale /04 Hjemmesykepleier 3. etg</p> <p>Kommentar ved bokføring: EO06 og EO-07 iht. endringslogg</p> <p>Underleverandør: Elektriker</p> <p>Fakturalinjer: EO-06 EL, EO-07 EL</p> <p>Funn: Ikke underskrift fra byggherre</p>	

34	4349/ 62029867	101220	134.929,00	<p>Fakturareferanse: Endringsordre iht. avtale/04 Hjemmesykepleier 3. etg</p> <p>Kommentar ved bokføring: Endringsordre etter avtale</p> <p>Underleverandør: Elektriker</p> <p>Fakturalinjer: EO-01 VVS, EO-01 EL, EO-02 EL, EO-03 EL</p> <p>Funn: OK. Godkjent av byggherre</p>	
35	4393/ 62033507	301220	1.209.892,38	<p>Fakturareferanse: Endringsordre iht avtale/04 Hjemmesykepleier 3. etg</p> <p>Kommentar ved bokføring: Endringer iht. bestilling og endringslogg.</p> <p>Underleverandør: Flere leverandører er benyttet, men det foreligger ikke dokumentasjon på faktura/kvittering på arbeid/materialer fra disse.</p> <p>Det er også levert og montert 3 stk. Samsung 85 tommer på møterom. Kvittering foreligger ikke.</p> <p>Fakturalinjer: EO-04 EL, EO-05 EL rev 1, EO-02 VVS, EO-03 VVS, EO-04 Bygg, EO-05 Bygg, EO-06 Bygg rev 1, EO-08 Bygg</p> <p>Funn:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Her er det levert og montert ytterligere 3 Samsung monitorer 85 tommer. Det ligger ingen kvittering på kjøp. Kun endringsmelding fra entreprenør. b) Det foreligger ikke kvitteringer fra noen av underleverandørene. c) Byggherre har ikke godkjent noen av endringsmeldingene. 	
36	4277/ 62025459	211020	205.718,03	<p>Fakturareferanse: Brensmork 3. etg / 05 Rådmannskontor</p> <p>Kommentar ved bokføring: Endringer iht. byggherrekrav</p>	

				<p>Underleverandør: Gulvslipingsfirma. Elektrovarehus</p> <p>Fakturalinjer: Faktura iht. tilbud, tilbud gulvsliping, veggfeste 75 tommer</p> <p>Funn:</p> <ol style="list-style-type: none"> Tilbud inkluderer levering og montering av Samsung 75 tommer på vegg. Det ligger ved en kvittering på veggheng fra elektrovarehus, men faktura på skjerm foreligger ikke. Denne er inkludert i tilbudet fra entreprenør. Det er ikke samsvar mellom faktura og vedlegg. Det fremkommer ikke om byggherre har godkjent tilbudet fra entreprenør. 	
37	4249/ 62023552	011020	34.450,86	<p>Fakturareferanse: Timesarbeider. Brensmork 4</p> <p>Kommentar ved bokføring: Arbeide med riving og flytting av inventaret til hjemmetjenesten.</p> <p>Underleverandør: Ja, malermesterfirma</p> <p>Fakturalinjer: Tømrerarbeid iht. vedlegg. Materialer iht. vedlegg inkl. 10% påslag</p> <p>Funn: OK</p>	
38	4347/ 62029828	101220	51.083,34	<p>Fakturareferanse: Maling ny utvendig vegg på Brensmork/03 Brensmork maling skråbygg</p> <p>Kommentar ved bokføring:</p> <p>Underleverandør:</p> <p>Fakturalinjer: Faktura iht. avtale</p> <p>Funn: Mangler vedlegg. Kan ikke kontrolleres.</p>	
39	4523/ 62106957	210421	330.232,58	<p>Fakturareferanse: Arbeider iht. avtale/04 Hjemmesykepleie 3. etg</p> <p>Kommentar ved bokføring: Sluttoppgjør ombygning 3. etg hovedentreprise</p>	

				<p>Underleverandør: Flere.</p> <p>Fakturalinjer: -Gjenstående kontraktsum (OK iht. kontrakt.) -Forseringstillegg -Levering og montering av vaskemaskin (OK) -Levering og montering av knaggrekker (OK) -Levering og montering av stålbeslag ved heis (OK) -Diverse arbeider for bruker 60 timer 3 etg. (ok)</p> <p>Funn: Det er funnet vedlegg for alle fakturalinjer merket med OK. Dette utgjør til sammen utført arbeid med 86 timer. Gjennomgang av vedlagte timelister viser utført arbeid med 156 timer. Avvik mellom timelister og fakturerte timer er ikke forklart.</p> <p>I tillegg er det fakturert et forseringstillegg på 100.000 kr eks. mva. Det foreligger ingen dokumentasjon som forklarer hva dette er eller begrunnelsen for det.</p>	
40	4690/ 62115436	040821	314.551,88	<p>Fakturareferanse: Arbeider iht. avtale/02-2025 SD varmesentralen</p> <p>Kommentar ved bokføring: Varmestyring av tredje etasje Brensmork</p> <p>Underleverandør:</p> <p>Fakturalinjer: Utført arbeid med utskifting av styring på varmesentralen på Brensmork</p> <p>Funn: Mangler vedlegg. Kan ikke kontrolleres.</p>	
41	4726/ 62117157	080921	78.091,75	<p>Fakturareferanse: Arbeider iht. avtale/02-2028 Radiatorkraner</p> <p>Kommentar ved bokføring: Skifte av regulering fra mekanisk til automatisk.</p> <p>Underleverandør:</p> <p>Fakturalinjer: Bytte av radiatorkraner og demontering av radiatorer iht tilbud på Brensmork</p> <p>Funn: Mangler vedlegg. Kan ikke kontrolleres.</p>	

42	4738/ 62117598	110921	31.693,75	<p>Fakturareferanse: Opsjoner og tillegg elektro/02-2025 SD varmesentralen</p> <p>Kommentar ved bokføring: Ny varmesentral for 3 etg.</p> <p>Underleverandør: elektriker</p> <p>Fakturalinjer: Opsjon fiberkabel. Opsjon IKT skap 12 automater inkl. 10% påslag.</p> <p>Funn: Vedlegg er epost fra elektriker. Ingen fakturakopi. Ser ellers OK ut</p>	
43	Kreditnota 90369/ 62029821	101120	153.250,00	<p>Fakturareferanse: Malingsarbeider iht. tilbud/03 Brensmork maling skråbygg</p> <p>Kommentar ved bokføring:</p> <p>Underleverandør:</p> <p>Fakturalinjer: Pris iht vedlegg</p> <p>Funn: Se nr. 29? Mangler vedlegg.</p>	
44	Kreditnota 90370/ 62029830	101120	50.096,25	<p>Fakturareferanse: Kreditering – tilleggsarbeider/01 Eidsvoll Rådhus</p> <p>Kommentar ved bokføring:</p> <p>Underleverandør:</p> <p>Fakturalinjer: Fratrekkt iht. avtale på elektroarbeider</p> <p>Funn: Ingen referanse til opprinnelig faktura. Er den feilført på Brensmork? Ingen vedlegg</p>	
45	4689/ 62115435	040821	166.740,19	<p>Fakturareferanse: Arbeider iht avtal/02-2018 Maling fasade Brensmork</p> <p>Kommentar ved bokføring: Tilleggsarbeider m/maling</p> <p>Underleverandør: Nei</p> <p>Fakturalinjer: Malerarbeider iht. tilbud. Pussreparasjon/avskalling på underside av balkong NN). Pussreparasjon/avskalling på</p>	

				<p>underside av balkong (NN). Materialer iht. vedlegg inkl. 10 % påslag.</p> <p>Funn: OK. (Dersom reparasjonsarbeidet ikke var inkludert i opprinnelig tilbud. Hvis nei, burde dette arbeidet vært godkjent i forkant av byggherre.) Ser ingen dokumentasjon på det.</p>	
--	--	--	--	---	--

8.2 Kommunedirektørens hørings svar

EIDSVOLL
KOMMUNE

Kommunedirektør

Romerike Revisjon IKS v/ Kari Tvetbråten

Deres ref.:

Vår ref.:

Saksbehandler:

Dato:

22/8409 - 4

Anne Olen Aasen

02.10.2023

Tilbakemelding på rapport fra revisjonen vedr. gjennomgang av rutiner og praksis for anskaffelser i investeringsprosjekter.

Kommunedirektør har gått igjennom de oversendte dokumentene fra revisjonen og den foreløpige rapporten. Revisjonen har brukt lang tid, og arbeidet har vært krevende, i tillegg til at det har en del vært praktiske utfordringer underveis. Rapporten har avdekket feil og mangler ved kommunens rutiner og praksis for anskaffelser i investeringsprosjekter, som det vil være helt nødvendig å følge opp videre.

Oppsummert vurderes det at revisjonen har gjort et godt og grundig arbeid som vil bidra til viktig læring i forbedringsarbeidet.

Kommunedirektøren tar rapporten til etterretning, og vil følge opp med tiltak i tråd med revisjonens forslag og anbefalinger.

Kommunedirektøren vil takke revisjonen for et godt samarbeid underveis i prosessen.

Med hilsen

Anne Olen Aasen
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur